

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Abdullah ÇİMELİLER

**BİLGİ VE ERİŞİM AMAÇLI BİR TEKSTİL WEB SİTESİNİN
TASARIMI VE UYGULAMASI**

TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

ADANA, 2008

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BİLGİ VE ERİŞİM AMAÇLI BİR TEKSTİL WEB SİTESİNİN
TASARIMI VE UYGULAMASI

Abdullah ÇİMELİLER
YÜKSEK LİSANS TEZİ
TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Bu tez/....../2008 Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından Oybirliği İle Kabul Edilmiştir.

İmza:.....

Yrd. Doç. Dr.
Nihat ÇELİK
DANIŞMAN

İmza:.....

Prof. Dr.
Osman BABAARSLAN
ÜYE

İmza:.....

Yrd. Doç. Dr.
Murat AKSOY
ÜYE

Bu tez Enstitümüz Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalında hazırlanmıştır.

Kod No:

Prof. Dr. Aziz ERTUNÇ

Enstitü Müdürü

İmza ve Mühür

Not: Bu tezde kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZ
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**BİLGİ VE ERİŞİM AMAÇLI BİR TEKSTİL WEB SİTESİNİN
TASARIMI VE UYGULAMASI**

Abdullah ÇİMELİLER

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEKSTİL MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nihat ÇELİK

Yıl : 2008, **Sayfa:** 77

Jüri : Yrd. Doç. Dr. Nihat ÇELİK

Prof. Dr. Osman BABAARSLAN

Yrd. Doç. Dr. Murat AKSOY

Bu çalışmanın web teknolojileri kullanılarak tekstil sektöründe çalışanlar, öğrenciler ve tekstil bilimine ilgi duyanlar için referans olacak temel bir kaynak olması amaçlanmıştır.

Çalışma kapsamında kısaca tekstil bilimi, bilim ve teknoloji hakkında bilgi verilmiş daha sonra internet, internet tarihi ve gelişimi, web teknolojileri (HTML, ASP, CSS, JavaScript), web sitesi tasarımı (Photoshop, Dreamweaver, Flash) ve tekstil web sitesinin içeriği ve yapılan uygulamalar hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmanın sonunda ise web teknolojilerinin önemi bir daha vurgulanmış ve yapılacak böyle projeler için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Web Teknolojileri, Tekstil Bilimi, Web Tasarımı

ABSTRACT

MSc THESIS

DESIGN OF A TEXTILE WEB SITE FOR INFORMATION AND COMMUNICATION AND ITS APPLICATION

Abdullah ÇİMELİLER

UNIVERSITY OF CUKUROVA

INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES

DEPARTMENT OF TEXTILE ENGINEERING

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Nihat ÇELİK

Year : 2008, **Page:** 77

Jury : Asst. Prof. Dr. Nihat ÇELİK

Prof. Dr. Osman BABAARSLAN

Asst. Prof. Dr. Murat AKSOY

This study has been purposed to be reference as a textile web site designed by the use of different web technologies for who are working in textile industry, students and interesting about textile science.

In this study as a matter of fact, summary of textile science, science and technology have been given. After that internet, internet's history and development, web technologies (HTML, ASP, CSS, JavaScript), web designing (Photoshop, Dreamweaver, Flash) and content of textile web site and its applications have been explained. In the end of the study, importance of web technologies for getting information easily has been emphasized and some suggesitons have been given for coming studies like this project.

Key Words : Web Technologies, Textile Science, Web Designing

TEŞEKKÜR

Bu tez çalışmasının yürütülmesinde ve yapılmasında her türlü desteği esirgemeyen, tezin projelendirilmesi ve hazırlanması için bana değerli zamanını ayırarak tecrübesinden ve yenilikçi fikirlerinden yararlandığım ve desteğini her zaman yanımda hissettiğim değerli danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Nihat ÇELİK'e teşekkürü bir borç bilirim.

Tezin hazırlanması süresince bölümün tüm imkanlarını sunan ve teşvik eden Sayın Prof. Dr. R. Tuğrul OĞULATA'ya ayrıca teşekkür ederim.

Yüksek Lisans çalışmalarım sırasında bana maddi ve manevi yönden destek olan aileme ve tüm arkadaşlarıma sonsuz teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZ	I
ABSTRACT	II
TEŞEKKÜR	III
İÇİNDEKİLER	IV
TABLolar DİZİNİ	VI
ŞEKİLLER DİZİNİ	VII
1. GİRİŞ	1
1.1. Tekstil Sektörünün Türkiye’deki ve Dünya’daki Durumu	3
1.2. Teknoloji	5
2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	8
3. MATERYAL VE METOD	11
3.1. Materyal	11
3.2. Metod	12
4. WEB SİTESİNİN TASARIMI	15
4.1. World Wide Web (WWW)	15
4.2. Sitenin Tasarımında Kullanılan Teknolojiler	16
4.2.1. Adobe Photoshop	16
4.2.2. Macromedia Dreamweaver	19
4.2.3. Macromedia Flash	24
4.3. Sitenin Programlanmasında Kullanılan Teknolojiler	26
4.3.1. HTML (Hyper Text Markup Language)	27
4.3.1.1. HTML Nedir?	27
4.3.1.2. Bir HTML Belgesinin Yapısı	28
4.3.2. Java Script	33
4.3.3. CSS (Cascading Style Sheet – Geçişli Stil Şablonları)	36
4.3.4. ASP (Active Server Pages)	39
4.3.4.1. ASP Dosyalarının İşletilmesi	42
4.3.4.2. ASP Nasıl Çalışır?	45
4.3.4.3. ASP’nin Temelleri ve Nesne Kavramı	45

4.3.4.4. Sitede Kullanılan ASP Uygulamaları.....	48
4.4. Verilerin Saklanması.....	57
4.4.1. MS Access.....	58
5. WEB SİTESİNİN YAPISI VE KULLANIMI.....	61
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER	70
KAYNAKLAR	72
ÖZGEÇMİŞ	74
EKLER.....	75

TABLolar DİZİNİ

SAYFA

Tablo 1.1. Tekstil yüzeylerinin özellikleri	2
Tablo 4.1. Metin biçimleme etiketleri.....	30
Tablo 4.2. Font etiketinin parametreleri.....	31

ŞEKİLLER DİZİNİ

SAYFA

Şekil 3.1. İstemci, internet servis sağlayıcı ve internet bağlantısı	11
Şekil 3.2. Site girişi için oluşturulan algoritma.....	13
Şekil 3.3. Şifremi unuttum bölümü için oluşturulan algoritma.....	14
Şekil 4.1. Dreamweaver başlangıç sayfası	20
Şekil 4.2. Dreamweaver tasarım çalışma ekranı	21
Şekil 4.3. Dreamweaver kod çalışma ekranı	21
Şekil 4.4. Dreamweaver çalışma alanı	22
Şekil 4.5. Common sekmesi.....	22
Şekil 4.6. Layout sekmesi	23
Şekil 4.7. Text sekmesi	23
Şekil 4.8. Forms sekmesi	23
Şekil 4.9. Properties penceresi	24
Şekil 4.10. Site penceresi	24
Şekil 4.11. Flash çalışma ekranı.....	26
Şekil 4.12. Tablo ekran çıktısı.....	33
Şekil 4.13. Haber uygulaması ekran çıktısı.....	36
Şekil 4.14. CSS ekran çıktısı.....	39
Şekil 4.15. Microsoft sunucu yapısı.....	41
Şekil 4.16. Microsoft Internet Service Manager	42
Şekil 4.17. ASP dosyalarının işletilmesi ve istemciye gönderilmesi	43
Şekil 4.18. Sistem kaynakları kullanımı	43
Şekil 4.19. ASP'nin işletilme süreci	45
Şekil 4.20. Kullanıcı panelinden üye girişi yapılması.....	48
Şekil 4.21. Üye karşılama ekranı	49
Şekil 4.22. Üye uyarı ekranı.....	49
Şekil 4.23. Şifre hatırlatma servisi	50
Şekil 4.24. Bilgilerin başarıyla gönderilmesi.....	50
Şekil 4.25. Kullanıcının kayıta bulunmaması ve hata mesajı verilmesi	51
Şekil 4.26. Güvenlik kodu yazılmadığında hata mesajı.....	52

Şekil 4.27. Anket.....	52
Şekil 4.28. Anket sonuçları sayfası	53
Şekil 4.29. Birden fazla oy kullanıldığında uyarı mesajı.....	53
Şekil 4.30. Ziyaretçi istatistiği	54
Şekil 4.31. Üye girişi sonrası ziyaretçi istatistiği.....	54
Şekil 4.32. Site içi arama motoru	54
Şekil 4.33. Arama sonuçlarının gösterilmesi	55
Şekil 4.34. Tekstil terimleri sözlüğü	56
Şekil 4.35. Türkçe-İngilizce arama sonuçları	57
Şekil 4.36. MS Access açılış ekranı	59
Şekil 4.37. Tablo oluşturma	60
Şekil 5.1. tekstilbilimi.net sayfa yerleşim taslağı	61
Şekil 5.2. Sitenin banner bölümü	61
Şekil 5.3. Yönlendirme menüsü	62
Şekil 5.4. Kullanıcı paneli.....	62
Şekil 5.5. Sayfada geçirilen süre	62
Şekil 5.6. Tekstil dünyasından haberler	63
Şekil 5.7. Sitenin orta bölümü.....	64
Şekil 5.8. Üç boyutlu site ismi	65
Şekil 5.9. Animasyon bölümü.....	65
Şekil 5.10. Anket uygulaması	65
Şekil 5.11. Ziyaretçi istatistiği	66
Şekil 5.12. Üye ziyaretçi istatistiği	66
Şekil 5.13. Adres çubuğu	66
Şekil 5.14. Yönlendirme menüsü	67
Şekil 5.15. Elyaf bölümü altında bulunan maddelerden bazıları	68
Şekil 5.16. İplik bölümü altında bulunan maddelerden bazıları	69

1. GİRİŞ

İnsanoğlunun örtünmek amacından doğan tekstil bilimi, insanları tabiat ortamına uyum sağlamak için değişik özellikte materyal kullanmaları sonucunda gelişme sürecine girmiştir. İlerleme süreci uygarlık ve teknoloji ile birlikte ivme kazanırken yine insanın ilk amacını yani örtünmeye ihtiyacını yerine getirirken kişilerin ve toplumların zevklerini, kendilerini anlatma biçimlerini, statülerini belirlemek gibi ayrı bir görevde üstlenmiştir. Artan ihtiyaçlar sayesinde tekstil bir sanayii kolu haline gelmesiyle birlikte bilinen dokular seri olarak üretilmeye başlanmıştır. İlk başladığı zamanlardan günümüze kadar insanlığı örten, giydiren ve değişik aşamalardan geçerek bugünkü seviyesine ulaşan tekstil sanayi 1950’li yıllarda 2,5 milyar, 1988’de 4,5 milyar ve 2000’li yıllarda ise 6,5 milyardan daha fazla insanın örtünme, giyinme, diğer ihtiyaçları ve teknik alanda da ihtiyaçlarını karşılamaktadır [Kurt, 2001; Demir, 1999].

Başlangıçta yalnızca dokunmuş kumaşları kapsayan bu terim, günümüzde elyaf, iplik ve bunlardan elde edilmiş tüm ürünleri kapsamaktadır. Elyaf, ham maddelerinden itibaren kullanıma hazır hale gelinceye kadar yapılan işlemlerde elde edilen ana ve nihai ürünlerden ibarettir. Örneğin; halı, dokuma, örme, keçeleştirme – yapıştırma – tufting ile elde edilen yüzeyler ve konfeksiyon gibi terimlerdir. Tekstili ana hatlarıyla; elyaf, iplik, dokuma, örme, konfeksiyon, nakış ve non-woven olarak sınıflandırmak mümkündür (Konfeksiyon yani hazır giyim; Türkiye ve bazı ülkelerde ise tekstilin içinde mütalaa edilmektedir. Mensucat terimi daha çok dokuma için kullanılır.) [www.kimyaturk.net, 2008a].

Tekstilde üretim mamullerinin kullanım alanları; normal giyim dalında, ev dekorasyonu, sanayide teknik amaçla (cam elyaf kumaşla yapılmış tekne vs.).

Tekstil ürünleri şekil açısından üçe ayrılır; boyuna düzenlenmiş olanlar (iplik, fitil, kordon ve şerit), yüzeysel düzenlenmiş olanlar (dokuma, örme, non-woven, halı), hacimsel düzenlenmiş olan tekstil mamulleri (kalın elyaf vatkası vb.).

Tekstil yüzeylerinin genel sınıflandırması şu şekilde olmaktadır. İpliklerden oluşan yüzeyler (örgü yüzeyler, kolon dokumalar, iplik bağlantılı yüzeyler, danteller), liflerden oluşan (dokunmamış) kumaşlar (keçeler, kağıt kumaşlar), kombinasyonlardan oluşan yüzeyler (lif yüzeyli tutturulmuş yüzeyler, çok katlı yüzeyler).

Tablo 1.1. Tekstil yüzeylerinin özellikleri [www.kimyaturk.net, 2008a]

Tekstil yüzeyinin yapı çeşidi	İplik sistemlerinin sayısı	Elastikiyet ve esneklik	Nem çekme özelliği	Kullanımı
Dokuma	1. Çözümlü iplik sistemi 2. Atkı iplik sistemi Atkı ipliği çözümü ipliği ile daima dik açı oluşturur.	Verev yönde elastikiyet ve esneklik vardır. Atkı ipliği yönünde az, çözümü ipliği yönünde ise hemen hemen hiç yoktur.	Dokuma kumaşlar örgü yüzeyli kumaşlara oranla daha az nem çekerler. Nem çekme oranı kolon dokuma ve iplik bağlantılı yüzeylerdeki gibidir.	Üst giyim. İç giyim. Evde kullanılan tekstiller. Çeşitli teknik alanlar.
Örgü yüzeyleri	1. Atkı iplik sistemi (tek ilmekli) ilmekler birbirlerini sarmış durumdadır.	Her yöne esnemeye uygun ve elastiktir.	Örgü yüzeyler kolon dokumalardan, iplik bağlantılı yüzeylerden ve dokumalardan daha çok nem çekerler.	Üst giyim. İç giyim. Evde kullanılan tekstiller.
Kolon dokuma	1. Çözümlü iplik sistemi İplikler kenara eğik durumdadır.	Enine esneme kabiliyeti boy yönüne göre daha fazladır.	Kolon dokumalarda nem çekme oranı dokumalarda ve iplik bağlantılı yüzeylerdeki kadardır.	Kurdeleler. Süsleme bordürleri Şeritler Danteller Hasırlar
İplik bağlantılı yüzeyler	Tek iplik sistemli iplik katları İplik katları bir birine iğnelenir.	Bağlantı yönüne olan esneklik ve elastikiyet iplik katları yönüne olandan daha azdır.	İplik bağlantılı yüzeylerin nem çekme oranı dokuma kumaşların ve kolon dokumalarının ki gibidir.	Üst giyim. Evde kullanılan tekstiller.

Tablo 1.1. (devamı)

Lif bağlantılı yüzeyler	İpliksiz sistem Lifler karma karışıktır.	Üretim tekniğine göre esneklikleri ve elastikiyetleri ya azdır ya da hiç yoktur.	Lif bağlantılı yüzeyler okuma kumaşlara, kolon dokumalara, iplik bağlantılı yüzeylere göre daha fazla, örgü yüzeylere göre ise daha az nem çekerler.	Şapkalar. Telalar. Evde kullanılan tekstiller. Bir kere kullanılan çamaşırlar. Giyim
--------------------------------	---	--	--	---

Tekstil ürünleri denilince; öncelikle aklımıza iplik, kumaş, hazır giyim, ev tekstilleri ve bazı teknik tekstiller gelmektedir. Tekstil ürünlerinin bu çeşitliliği ve sürekli gelişimine paralel olarak tekstil işletmelerinin yapıları ve büyüklükleri de farklılıklar gösterir. Geniş üretim kapasitesine sahip dev şirketler olduğu gibi sadece birkaç kişiyle üretim yapan çok küçük işletmelere kadar şirket yapısı çeşitliliği vardır [Yakartepe, 1996].

1.1. Tekstil Sektörünün Türkiye'deki ve Dünya'daki Durumu

Türkiye'de Tekstil sektörü ürün kalitesi ve üretim teknolojisi itibarıyla çağdaş dünya standartlarındadır. Üretimine yaklaşık $\frac{3}{4}$ ü on yaşından daha genç makine ve teçhizatla gerçekleştirilmektedir.

Türkiye'nin, iplikten başlayarak tekstil üretim kapasitesinde dünya ölçeğinde önemli payı vardır. Türkiye, kurulu kapasite iş sayısı itibarıyla dünya'da altıncı; rotor sayısında ise dördüncü sıradadır. Türkiye iş sayısında dünya kapasitesinin %3,4'üne, rotor sayısında ise %5,5'ine sahiptir. Avrupa Birliği'nde kurulu kapasitenin yaklaşık yarısı Türkiye'dedir. Karşılaştırma pamuk tipi kısa elyaf alt sektörüyle sınırlandırılırsa, Türkiye'de kurulu kapasite tek başına AB kurulu kapasitesine denk boyuttadır. Dokuma ve örgü kumaş üretiminde, yaşlı mekikli tezgahlar dikkate alınmasa dahi, kurulu dokuma kapasitesi AB toplamının $\frac{1}{4}$ üdür. Kumaş işleme (terbiye) kapasitesi kurulu ham bez üretim kapasitesini (dokuma + örgü) rahatlıkla işleyecek seviyededir. Terbiye (Boya, Baskı, Apre) sanayimiz gerek

boyutu ve teknoloji düzeyi, gerekse ürün kalitesi açısından AB kurulu kapasitesine en azından denk düzeydedir.

Tekstil (ve Hazır Giyim/Konfeksiyon) sektörü ülkede yaratılan katma değer (GSMH) 1/10'undan, ülke ihracatının 1/3'ünden fazlasını gerçekleştirmektedir. Tekstil ve Hazır Giyim sektörünün İmalat Sanayi alt kesimi içindeki katma değer payı 1/6'dır. Özellikle giyim alt kesiminin emek yoğun karakteri nedeniyle, Tekstil sektörü toplam yaklaşık 27,500 işyerinde Sosyal Sigortalar kayıtlarına göre 523,000 kayıtlı kişiye istihdam sağlamaktadır. Sektör yaygın yan sanayii ağı ile birlikte iki milyona yaklaşan çalışanıyla önemli bir sosyal işleve sahiptir.

Sektör, ülkenin en önemli ihracatçısıdır ve dünya tekstil arenasının en önemli oyuncularını arasındadır. Sınır, bavul ve turist ticareti ayrı tutulduğunda dahi, \$10 milyarı aşan tekstil ve hazır giyim ihracatıyla Türkiye, tekstilde Avrupa'nın en büyük (birinci), dünya'nın ondördüncü; hazır giyim ürünlerinde Avrupa'nın ikinci, dünyanın yedinci büyük tedarikçisidir. Türkiye'nin dünya tekstil ihracatında payı %2,7, hazır giyimde %3,4 dolaylarındadır [<http://vizyon2023.tubitak.gov.tr>, 2003].

Tekstil (ve Hazır Giyim / Konfeksiyon) sanayi, sağladığı istihdam imkanı, üretim sürecinde yarattığı katma değer ve uluslararası ticaretteki ağırlığı nedeniyle ekonomik kalkınma sürecinde önemli rol oynayan bir sanayii dalı olagelmıştır. Gelişmiş ülkelerin 18. yüzyılda gerçekleştirdikleri sanayileşme sürecine damgasını vuran tekstil ve daha sonra hazır giyim sanayi, günümüzde de gelişmekte olan ülkelerin ekonomik kalkınmalarında benzer bir rol oynamaktadır. Tekstil, gelişmiş pazar ekonomilerinde de yaratılan katma değer sıralamalarında, yüksek teknoloji sektörlerinin ağırlığına rağmen, ilk sıralarda yer almaktadır.

1980-2000 yılları arasında Tekstil üretimi Asya kıtasında yaklaşık %100, Amerika kıtasında %75 kadar artmış; Avrupa'da ise %33 kadar gerilemiştir. Çarpıcı sonuç: 1980'de tekstil üretiminin yaklaşık yarısını gerçekleştiren Avrupa'nın payı %30 dolaylarına düşmüş; aynı dönemde Asya ülkelerinin payı % 25'den %35-40 dolaylarına yükselmiştir. Amerika kıtası da dünya tekstil üretimindeki payını son çeyrek yüzyılda %20'lerden %25-30 dolaylarına yükseltmeyi başarmıştır. Önümüzdeki yıllarda Çin dahil Asya ülkelerinin paylarını, diğer bölgeler aleyhine arttırmaya devam ettirmeleri beklenmektedir.

1980 yılında 96 milyar ABD Doları dolaylarındaki dünya Tekstil (ve Hazır Giyim / Kullanım Eşyası) ticaretinin 2002’de 360 milyar Doları aştığı tahmin edilmektedir. Dünya ticaretindeki hızlı artış eğiliminin devam etmesi beklenmektedir. Ülke gruplarına bakıldığında, 1990’lı yıllara kadar Batı Avrupa ülkeleri en büyük tekstil ihracatçısı konumundayken, 21. yüzyıla girerken Asya ülkelerinin dünya tekstil ticaretinin yaklaşık %45’ini gerçekleştirdiğini, Avrupa ülkeleri payının ise %33 dolaylarına gerilediği izlenmektedir [<http://vizyon2023.tubitak.gov.tr>, 2003].

1.2. Teknoloji

Sözlük anlamı bilginin, sanayideki işlemlerde sistematik olarak uygulamaya alınması demek olan teknoloji, geniş anlamda, araştırma, geliştirme, üretim, pazarlama, satış ve satış sonrası hizmeti kapsayan bir sanayi sürecinin, etkin ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesi için kullanılabilecek bilgi ve becerilerin tümüdür [<http://www.msxlab.org>, 2008]. Bir insan etkinliği olarak teknoloji, insanlık tarihinde bilim ve mühendislikten önce ortaya çıkmıştır. Teknolojinin, bilimin uygulamacı yönü olduğu görüşleri de vardır [<http://tr.wikipedia.org/wiki/Teknoloji>, 2008a].

Günümüzde yeni teknolojiler bilgi teknolojisi, bio-teknoloji, materyal teknolojisi, uzay teknolojisi ve nükleer teknoloji şeklinde sıralanabilir. Bunlar içinde kullanımı ve etkinliği en fazla olanı bilgi teknolojisi olarak görünmektedir. Bilgi teknolojisi; bilgisayar, mikroelektronik ve telekomünikasyon teknolojilerini birlikte ifade etmektedir. Önceleri birbirinden ayrı olarak gelişen bu üç teknoloji elektronik teknolojisindeki gelişmenin etkisi ile tek bir akım halinde birleşmiştir. Bilgi teknolojisi bilginin toplanması, işlenmesi, saklanması, gerekli olduğunda çağırılması ve iletilmesinde köklü yenilikler sunan bir teknolojidir. Bilgi teknolojisi, hızlı bir şekilde sektörler arasında yaygınlaşan, ürün ve üretim süreci yeniliklerini içeren, işletmede maliyetlerin azalmasına ve verimliliğin artmasına yol açan, ulusal ve uluslararası piyasalarda rekabet üstünlüğü sağlayan yeni bir teknoloji sistemi olarak ortaya çıkmaktadır [<http://www.bilgipasaji.com>, 2008].

Kısa dönemde; bilgisayar ve iletişim teknolojilerindeki bu gelişmelerin en önemli etkisi, insanlar ve organizasyonlar arasındaki iletişim ve bilgi paylaşımı yeteneği üzerinde olmaktadır.

Giderek daha uygun maliyetlerle gerçekleştirilen çok yüksek hıza sahip iletişim altyapısı nedeniyle bugün dünyanın her tarafında 100 milyonun üzerinde insan araştırma yapmak, dostlarına e-mail göndermek, teklif vermek ve kitap ya da otomobil satın almak için interneti kullanmaktadır. İnternetin benimsenme hızı, daha önceki bütün teknolojilerin hızını âdeta katlayarak aşmıştır. İnternet genel kullanıma açıldıktan dört yıl sonra 50 milyon çizgisini aşmıştır. Dünyanın her tarafında internet kullanımı yaygınlaşmaktadır. İnternet kullanıcılarının sayısının 2005 yılında bir milyarı aşacağı tahmin edilmektedir. Bu büyüme, bilgisayar, yazılım, hizmetler ve iletişim alanında yapılacak yatırımların ve sağlanacak gelirlerin ne kadar büyük olacağını göstermektedir. İnternet sayesinde insanlar ve organizasyonlar arasında iletişim ve bağlantılılık alanında yaşanan patlama, bilgi ekonomisinin tam anlamıyla ortaya çıkmasının temellerini oluşturmaktadır [www.kimyaturk.net, 2008b].

Çalışma kapsamında konunun daha kolay anlaşılması için önceki çalışmalar bölümünde, daha önce bu çalışmaya benzer siteler hakkında bilgi verilmiştir. Materyal ve metod bölümünde materyal olarak kullandığımız internet, web teknolojileri ile sitenin içeriğini oluşturan elyaf, iplik, örme, dokuma, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon hakkında bilgi verilmiştir. Metod bölümünde ise uygulamanın nasıl yapıldığı kısaca anlatılmıştır. Web sitesinin tasarımı bölümünde kısaca www (world wide web) hakkında bilgi verildikten sonra sitenin tasarımında kullanılan Adobe Photoshop, Macromedia Dreamweaver ve Macromedia Flash programları hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra sitenin programlanmasında kullanılan HTML, ASP, Java Script, CSS ve MS Access gibi web teknolojileri tanıtılmıştır. Ayrıca site içerisinde kullanılan üyelik sistemi, sayfada geçirdiğiniz süre, üye ol, şifremi unuttum, anket, ziyaretçi istatistiği, tekstil dünyasından haberler, tekstil terimleri sözlüğü uygulamaları ile web sitesinin kullanımı detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Çalışmanın sonunda ise sitenin yapımı ve sistematik olarak bölümlendirilmesi özetlenip daha sonra yapılacak çalışmalar için tavsiyelerde bulunulmuştur.

Site içerisinde tekstil sektörü, elyaf (doğal lifler, suni lifler), iplik, dokuma (dokuma hazırlık, dokuma), örme (atkı örme, çözgü örme), dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye (ön terbiye, renklendirme, bitim işlemleri) ve konfeksiyon olmak üzere sekiz başlık altında sistematik olarak sınıflandırılarak bilimsel yaklaşım sağlanmış ve bu başlıklarla ilgili bilgiler verilmiştir.

Bu çalışmanın hedefi, tekstil sektörüyle uğraşanlara, sistematik bir şekilde sektörün ana dalları hakkında bilgiler verilerek ve bu konuda oluşan bir açığı kapatarak bilgi içerikli zengin bir ortam sağlayarak her an bilgiye ulaşmalarına imkan tanımaktır. Çalışmayla tekstil sektörünün ana dallarının sistematik olarak verilmesiyle referans bir kaynak olması amaçlanmaktadır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Tekstil endüstrisini elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon olmak üzere sekiz ana bölüme ayırmak mümkündür. İnternet ortamına bakıldığında tekstil ile ilgili web sitelerinin ya ticari amaçlı portal şeklinde olduğu ya da bilgi vermesine rağmen kısıtlı bilgi içerdiği ve yukarıda sayılan sekiz ana tekstil kollarının hepsini içermediği görülmektedir. Ayrıca iş kolu tekstil olan firmaların oluşturduğu birlik, dernek ve vakıfların sitelerine de rastlanmaktadır. Fakat bunlarda kullanıcıya, yukarıda sayılan sekiz ana tekstil bölümünü içerecek bilgi içerikli bir ortam sunmamaktadırlar.

Aşağıda tekstille ilgili bilgiler içeren web sitelerinden bazıları verilmiştir.

<http://www.tekstilteknik.com>, (2008), site asp, css, html ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede çeşitli yabancı dillere çevrilebilen tekstil terimleri sözlüğü, elyaf, iplik, dokuma, terbiye ve teknik tekstiller hakkında bilgiler verilmektedir. Ayrıca tekstil ihracat ve ithalatı konusunda da bilgiler bulunmaktadır.

<http://www.tekstildunyasi.com>, (2008), site asp, php, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Site tekstil ve tekstil yan sanayiyle ilgili portal niteliği taşımaktadır. Site tekstil makineleri, kumaş, iplik üreticileri, haberler ve fuarlar hakkında bilgileri verilmektedir.

<http://www.ormeci.com>, (2008), site php, html ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Türkiye’de örme kumaş imalatı yapan firmaların listesi, yuvarlak örme makine parkı durumu ve örme makine aram bölümleri bulunmaktadır.

<http://www.tekstilnet.com>, (2008), site asp, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Site her sektörden tekstil firmasının tanıtımının ve iletişim bilgilerinin yer aldığı tekstil portalıdır. Sitede tekstil makineleri, haberler ve fuarlarda yer almaktadır.

<http://www.turkishsocks.com>, (2008), site php, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Türk çorap sektörü ile ilgili haberler, gelişmeler, duyurular, makine ilanları ve firmalar bulunmaktadır.

<http://www.perdeciler.com>, (2008), site php, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Site perde sektörüne yönelik portal niteliği taşımaktadır. Perde, ev tekstili ve kumaş üretici firmalarının tanıtımı yapılmaktadır.

<http://www.tptsb.org>, (2008), site php, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Türkiye Pamuklu Tekstil Sanayicileri Birliğinin web sitesi. Sitede birlik hakkında bilgiler, firmalar ve tekstil ile ilgili istatistikî bilgiler bulunmaktadır.

<http://tekstiltasarim.com>, (2008), site php, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede tekstil tasarımı ve moda yönelik bilgiler sunulmaktadır. Sitede tekstil tasarımı, moda, giyim, moda tarihi, tekstil, trend analizleri, sezon trendleri, tasarım yarışmaları, stilist,modelist gibi bölümler bulunmaktadır.

<http://iplikonline.com.tr>, (2008), site php, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. “iplikonline”, piyasaya arz edilen ipliklerle bu iplikleri arayan kişi ve kuruluşları bilgisayar ekranında buluşturan ve anında birbirleri ile aracısız iletişim kurmalarını sağlayan bir internet sitesidir. Ayrıca iplikle ilgili teknik bilgilerde verilmektedir.

<http://www.tekstilrehberim.net>, (2008), site asp, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede tekstil haberleri, kreasyonlar, tekstilin bazı ana dalları hakkında teknik açıklamalar ve firma bilgileri verilmektedir.

<http://tekstilbilgi.com>, (2008), site asp, html, css ve flash teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede elyaf, terbiye, teknik tekstiller ve akıllı tekstiller hakkında bilgiler verilmektedir.

<http://www.tekstiltek.com>, (2008), site html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. sitede tekstil terimleri sözlüğü, iplik, dokuma kumaş desinatörlüğü, jakar desen, gramaj ve maliyet, boya-baskı ve kalite konularında bilgiler vermiştir.

<http://www.tekstilokulu.com>, (2008), site asp, html ve css teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Site bir forum niteliği taşımaktadır. Tekstili oluşturan birçok unsur kategorize edilerek form başlıkları altında toplanmıştır. Başlıklar o konuyla ilgili soru-cevap şeklinde tartışmalar yapılmaktadır.

<http://www.ormedunyasi.com>, (2008), site php, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Site bir örme makineleri arama sitesidir. Site içinde ayrıca makaleler, söyleşiler ve teknik bilgilerde bulunmaktadır.

<http://www.gundemkumas.com>, (2008), site html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Kumaşlarla ilgili genel bilgiler içeren bir sitedir. Site içerisinde kumaş tarihçesi, kumaş çeşitleri, kumaş tasarımı, tekstil terimleri, genel dokuma, dikimhane ve haberlere yer verilmektedir.

<http://www.tekstilportal.com>, (2008), site asp, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede seri ilanlar, firma bilgileri, fuarlar ve yararlı linkler verilmektedir. Daha çok ticaret ve reklama yönelik bir portal sitesidir.

<http://www.tekstilisveren.org>, (2008), site asp, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Türkiye Tekstil Sanayi İşverenleri Sendikasının resmi web sitesidir. Sitede Türk ve dünya tekstiliyle ilgili istatistik bilgiler, makaleler, fuarlar, duyurular ve çevre gibi konularda bilgiler yer almaktadır. Ayrıca tekstil işveren dergisine de buradan ulaşılmaktadır.

<http://www.kimyaturk.net>, (2008), site php, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Kimya bilimine yönelik bilgilerin sunulduğu zengin içerikli bir paylaşım sitesidir. Site içinde bulunan tekstil başlığı altında tekstille ilgili birçok veriye ulaşılmaktadır.

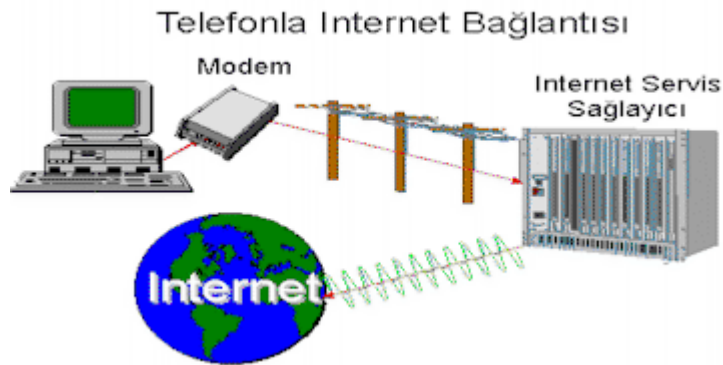
<http://ejtt.teknolojikarastirmalar.com>, (2008), site php, html, css ve javascript teknolojileri kullanılarak yapılmıştır. Sitede tekstil teknolojisi, tekstil bilimleri, tekstil makineleri ve teknik tekstiller gibi doğrudan tekstil mühendisliği ile ilgili konuların yanında tekstil sektörünü ilgilendiren gelişmeler ve yenilikleri içeren konularda yazılar yayınlanmaktadır.

3. MATERYAL VE METOD

3.1. Materyal

İnternet, küresel ölçekte telekomünikasyon altyapısı (telefon hatları, uydular, yerel ağ bağlantıları vb) ile birbirine bağlanmış milyonlarca bilgisayar sistemi ve binlerce bilgisayar ağından oluşan dev bir iletişim ağıdır.

İnternet sözcüğü “İNTERnational NETwork” sözcüğünden oluşmuş uluslararası ağ anlamına gelen bir terimdir. İnternet milyonlarca alt ağdan oluşan ve ağlar içerisinde aktif olarak bulunan insanların tümünü yazılı, görsel ve işitsel olarak bir araya getirip etkileşim halinde bulunmasını sağlayan bir ağ protokolüdür. Bilindiği gibi ağ birbirine bağlı bilgisayarların oluşturduğu ortamdır. İnternet ağında dünyadaki bilgisayarlar birbirlerine telefon hatları ve uydular ile bağlıdır. Bu bilgisayarlardan sunucu olanlar günün 24 saati ve her gün internet üzerindedirler. İstemci olanlar ise dünyadaki diğer internet kullanıcılarıdır. Bu kişiler internet’e ihtiyaç duydukça girerler. Aşağıdaki şekilde istemci, internet servis sağlayıcı ve internet bağlantısı gösterilmiştir.

Şekil 3.1. İstemci, internet servis sağlayıcı ve internet bağlantısı
[www.bb.com.tr, 2008]

“Bilgi otobanı” olarak da adlandırılan internet, bilgi çağının en anlamlı teknik ve toplumsal kazanımlarından biridir. Tüm dünyada milyonlarca ana bilgisayarı birbirine bağlayarak olağanüstü büyük bir ağ oluşturmaktadır. Bir iletişim ağı olan internet aracılığı ile dünyanın herhangi bir yerindeki bir bilgisayarla bağlantı kurarak

karşılıklı bilgi alışverişi sağlamak mümkündür. Yine internet aracılığı ile dünyanın herhangi bir yerindeki bir kütüphaneden yararlanmak ya da bilimsel bir toplantıya katılmak da mümkündür. Yerinden alışveriş, yerinden bankacılık, hatta işe gitmeden evden çalışma vb gibi kullanımlar insanın sosyal yaşamını etkileyebilecek unsurlardır.

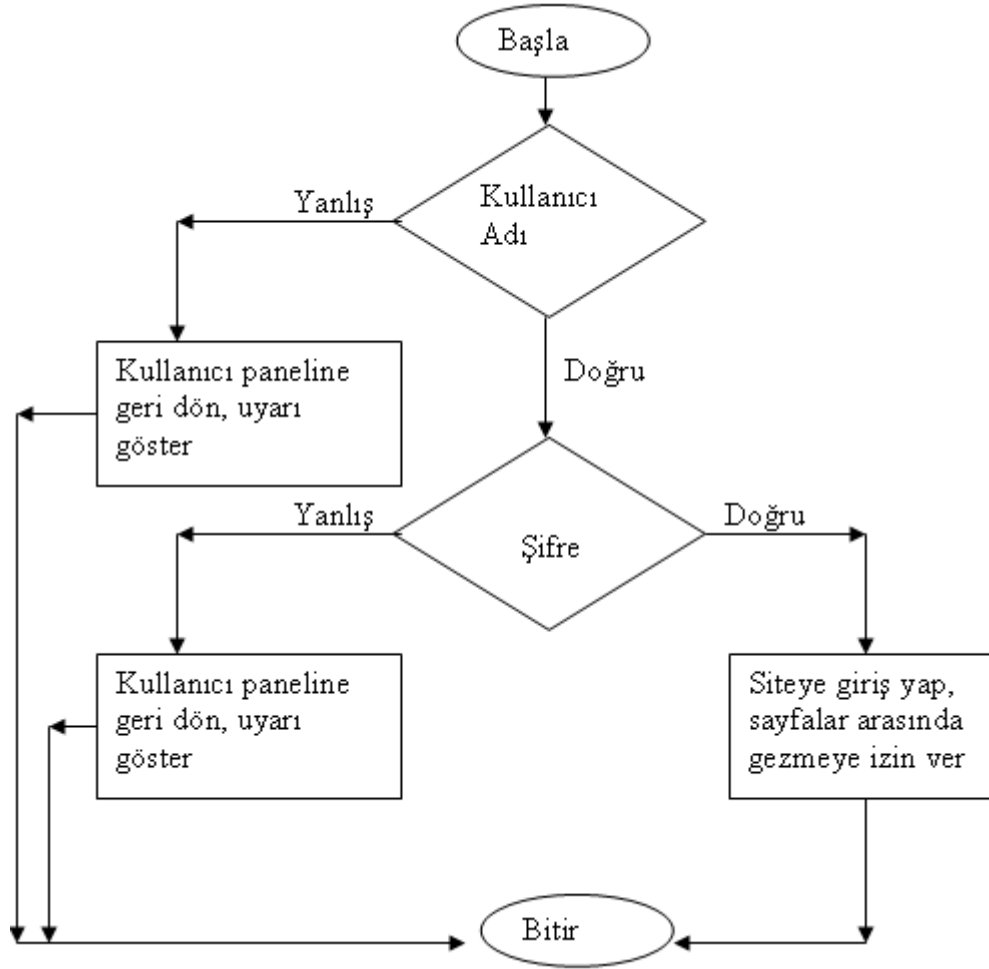
Web sitesinin programlama kısmında HTML (Hyper Text Markup Language), ASP (Active Server Pages), Java Script ve CSS (Cascading Style Sheet) teknolojileri kullanılmıştır. Sitenin görsel tasarımında Photoshop, kodların düzenlenmesinde Dreamweaver ve animasyonların yapılmasında ise Flash kullanılmıştır. Bilgi içerikli tekstil web sitesi çalışmasının yapımında ve yayınında adından da anlaşılacağı üzere materyal olarak internet ve sitenin oluşturulmasında ve yayınlanmasında kullanılan web teknolojileri kullanılmıştır.

Site içerisinde tekstil sektörü hakkındaki bilgiler sistematik olarak sınıflandırılarak elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon başlıkları altında toplanmıştır. Her bir başlık altında o başlıkla ilgili bilgi direk site içerisinde ya da dolaylı olarak bağlantı yoluyla ilgili siteye yönlendirme yapılarak verilmiştir. Bu konularla ilgili internet tabanlı kaynak araştırması yapılmıştır. Yapılan bu çalışma daha çok uygulamaya yöneliktir. Uygulama kısmını yaparken daha çok internet'te yer alan kaynaklardan yararlanılmıştır.

3.2. Metod

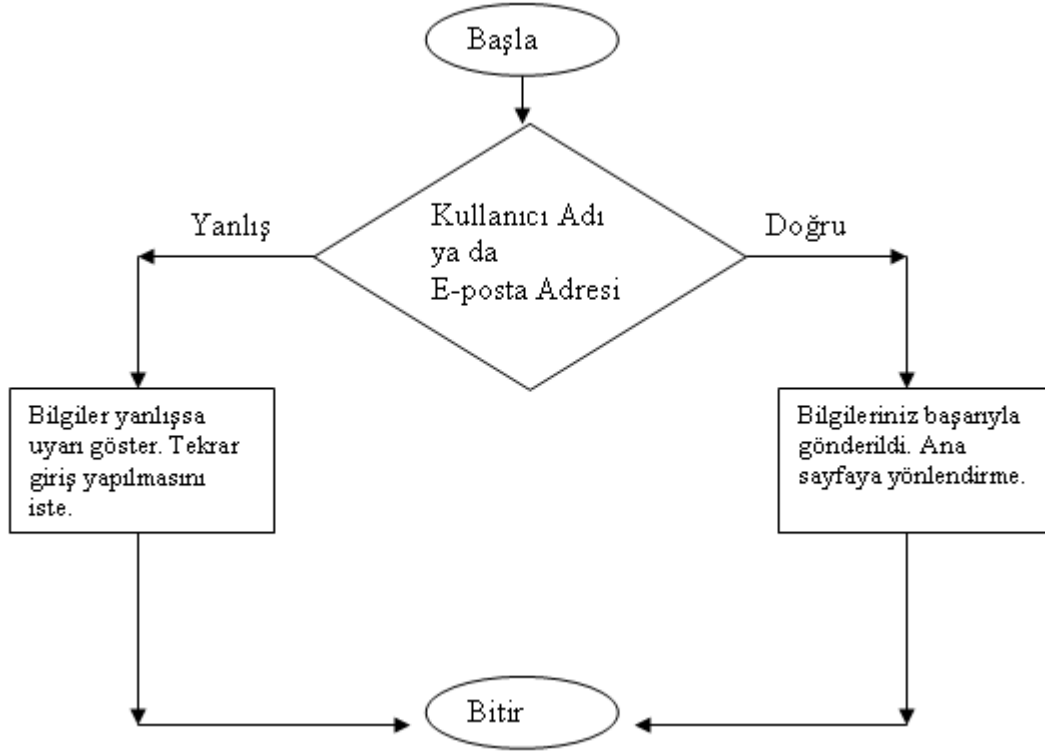
Bu çalışma kapsamında internet, web teknolojileri ve uygulamaları hakkında kaynak araştırması yapılmıştır. Yapılan araştırmalar sonucunda elde edilen kaynaklar değerlendirilerek siteye girişte kullanılan üyelik sistemi ve şifremi unuttum bölümleri için gerekli algoritma oluşturularak sitenin tasarımı ve programlanması yapılmıştır. Siteye girişte, ziyaretçi kullanıcı panelinden kullanıcı adı ve şifresini yazıp, giriş isteğinde bulunduğu veritabanında ilk önce kullanıcı adı sonrada şifre kontrol ediliyor. Kullanıcı adı ve şifre doğruysa siteye giriş yapılıyor. Eğer kullanıcı adı ya

da şifre doğru değilse ziyaretçi uyarılarak bilgilerini doğru girerek tekrar giriş yapması isteniyor. Bu algoritmaya ait akış şeması aşağıda verilmiştir.

Şekil 3.2. Site girişi için oluşturulan algoritma [www.igdirmyo.com, 2008]

Üye, siteye girişte kullandığı kullanıcı adını, şifresini ya da her ikisini birden unuttuğunda tekrar bu bilgileri alıp siteye giriş yapabilmesi için şifremi unuttum bölümü yapılmıştır. Bu bölümde üye, kullanıcı adını ya da e-posta adresini girdiğinde, veritabanından bu bilgilere karşılık gelen kullanıcı adı ve şifre bilgileri otomatik olarak üyenin e-posta adresine gönderilmektedir. Böylece üye, siteye tekrar giriş yapabilmektedir. Bu algoritmaya ait akış şeması aşağıda verilmiştir.

Şekil 3.3. Şifremi unuttum bölümü için oluşturulan algoritma

[www.igdirmyo.com, 2008]

Çalışmada öncelikle world wide web (www)’le ilgili açıklama yapıldıktan sonra web sitesinin tasarım kriterleri, web sitesinin tasarımında kullanılan grafik ve web editör programları ile programlama kısmında kullanılan HTML, ASP, JavaScript ve CSS teknolojileri ele alınmıştır. Daha sonra web sitesinin kullanımı bölümünde ise site içeriğini oluşturan tekstil dallarının sistematığı ve içeriği hakkında bilgi verilmiştir.

4. WEB SİTESİNİN TASARIMI

Bu bölümde world wide web (www) kavramı açıklanarak sitenin tasarımında kullanılan Photoshop, Dreamweaver ve Flash programları hakkında bilgi verildikten sonra sitenin programlanmasında kullanılan HTML, ASP, JavaScript ve CSS teknolojileri anlatılmıştır.

4.1. World Wide Web (WWW)

Dünya Çapında Ağ (İngilizce: World Wide Web, kısaca WWW veya web), örümcek ağı gibi birbiriyle bağlantılı sayfalardan, internet üzerinde çalışan ve “www” ile başlayan adreslerdeki sayfaların görüntülenmesini sağlayan servistir. TDK Türkçe karşılık olarak Genel Ağ kelimesini önermişse de, bu kullanım henüz kabul görmemiştir. Internet ve web terimleri aynı olguyu tanımlamaz. Zira web sadece internet üzerinde çalışan bir servistir [<http://tr.wikipedia.org>, 2008b].

World Wide Web ya da kısaca Web, internet üzerinde bilgi dağıtma, inceleme, tarama ve taşıma işlemlerini kolaylaştırmak için geliştirilmiş bir internet hizmet aracıdır. Web hizmetleri, bilginin sayfa (page) olarak adlandırılan bir dizi belgeler (documents) ile dağıtılması ya da yayımlanması (publishing) yoluyla yapılır. Sayfalar arasındaki ilişkiler bağlantılar (link) adı verilen metinsel yada grafik nesneler aracılığıyla sağlanır. Web sayfaları internet’e bağlantısı olan ve web sunucusu (web server) denilen hizmet sağlayıcısı bilgisayar sistemleri üzerinde bulunur ve yayımlanırlar. Internet’e bağlı bir başka bilgisayar sisteminden bu sunucuların web adresleri kullanılarak istemde bulunulduğunda, web sunucusundaki sayfada yer alan bilgi istemciye gönderilir. WWW’nin temelinde HTML olarak adlandırılan programlama dili yatmaktadır. Internet üzerindeki www dokümanları HTML programlama dili ile yazılmıştır. HTML, web üzerindeki dokümanları tanımlayan bir işaretleme dili, yazım ve sistemidir. Tüm dünyada birbirine bağlı web sayfalarına erişmek için kullanılan arabirim programlarına tarayıcı denir. Web sayfası herhangi bir web tarayıcısının web servisine bağlandıktan sonra aktardığı kompozit verilerden oluşan HTML sayfasıdır [Tekdal, 2005].

4.2. Sitenin Tasarımında Kullanılan Teknolojiler

Web; ticaretin, yayıncılığın ve haberleşmenin en pratik yoludur. Bu sebeple başarılı, düzenli ve şematik bir web sitesi veya sayfası dizayn edebilmek önemli bir konu haline gelmiştir. Bütün bu düzenli şematik görüntülerin altında yatan neden, insan beyninin algılama ve hatırlama kapasitesidir. Psikologlara göre çoğu insanlar, kısa bir zaman diliminde 4-7 farklı yoğunlukta bilgileri hatırlayabiliyorlar fakat zaman uzadıkça konuya hakimiyetleri de azalıyor. Şematik görüntülerin hedefleri ise ana başlıklar altında kısa, öz, anlaşılabilir ve tasarım destekli bilgiler vererek insanların belleklerinde belli bir süre de olsa yer edinebilmektir. Bir çok web sitesi, insanların araştırabileceği küçük bölümlerde referans bilgiler içerirler. Kullanıcılar (okuyucular) uzun ve bitişik belgeleri nadiren bilgisayar ekranından okurlar. Çoğu insanlar özellikle aradığı belgeleri kısa, anlaşılır, referans bilgilerin bulunduğu sayfalardan aramayı ve aradıklarını bulduktan sonra uzun içerikli bilgileri yazıcıda bastırmayı tercih ederler. Küçük bölümler halinde anlatılmış belgeler, anlaşılabilir organizasyon şeması oluşturmak açısından önemlidir ve ayrıca web sitenizde hypertext bağlantılar kurmaya yardımcı olurlar.

4.2.1. Adobe Photoshop

Photoshop, grafiklerinizi ve fotoğraflarınızı “şekillendirebileceğiniz” bir resim editörüdür. Dijital ortamdaki herhangi bir sabit görüntüyle ilgili renk ayarlarının yapılabildiği dünyanın en popüler programıdır. Elinizdeki fotoğrafik metayla ilgili satürasyon, kontrast, ı ışık gibi görüntüdeki renklerin tüm özellikleri ile ilgilenebilmenizi sağlamaktadır. Bu üstün özellikleri sayesinde bu alanda bir standart olmuştur. Basım yayın organları başta olmak üzere renk ve resimlerle uğraşan her alandaki kuruluş için photoshop alanında tek ve değişilmez programlardan birisidir [www.bilgipasaji.com, 2008].

İnternet dünyasında milyonlarca tanıtım, siteler, duyurular vs. birçok temeli tasarıma dayanan planlar veya projeler hazırlanmaktadır. Bunların amacı insanların dikkatini çekmektir. Dikkat çekmek ise güzel bir tasarım ve insanların gözlerini

kamaştıracak türden şekiller olmalıdır. Bunlar içinde günümüzde grafik tasarımlı programlar kullanılmaktadır. Photoshop tam bunlar için hazırlanmıştır. Örneğin; bir banner veya logo tasarımı yapıyoruz. Normal paint'le yaptığımız logo ile photoshop'ta hazırladığımız logo kesinlikle bir olamaz. Photoshop çok güzel sonuçlar verir. İşte bunun için kaliteli, şık, güzel tasarımlar oluşturmak ve yayımlamak istiyorsak photoshop vazgeçilemeyecek bir kaynaktır. Fotoğrafçılık unsurları arasında da en önemli programların başında gelir [www.bilgipasaji.com, 2008]. Grafik düzenleme yazılımları (Photo Editing Software), yeni bir resim oluşturmaktan daha çok var olan resimler üzerinde düzenlemeler yapmanıza yardımcı olan programlardır. Bundan dolayı içerdiği çizim araçları, kalem ve fırçadan çok, kesme kopyalama ve silme üzerine dayalıdır. Bu tip programlar iki resmin montajlanmasından var olan resim üzerinde değişiklik yapmaya, bozulmuş yıpranmış resimlerin tekrar oluşturulmasından yeni illustrasyonlara kadar bir çok alanda kullanılırlar. Bu programlar yan yana gelmemiş insanları aynı resim içinde göstermek, hiç gitmediğiniz yerlerde çekilmiş fotoğraflar oluşturmak, var olan arabanızın rengini değiştirmek eğlence amaçlı olarak da kullanılabilirler [Ergişi ve Özcan, 2006]. Photoshop, web tasarımında da kullanılan dünyanın en önemli programlarından biridir. Gerek zengin tasarım içeriği sunması gerekse çalışma esnekliğinin fazla olmasından dolayı web geliştiriciler tarafından en çok tercih edilen programdır. Bir web sitesi tasarlanırken dikkat edilecek en önemli unsurlardan bir tanesi de sitede kullanılan renklerin uyumudur. Sitede çok fazla birbirinden uzak renklerin kullanımından kaçınılması gerekmektedir. 2, 3 yada 4 renkten oluşan bir site tasarımı daha iyidir. Ayrıca kullanılan renklerin, site ziyaretçilerinin gözlerini yormaması gerekmektedir. Renkler, yapılacak sitenin içeriğine de hitap etmeli ve içerik ile de bir bütünlük sağlamalıdır. Kurumsal yada bilgi içerikli sitelerde aşırı, uçuk renkler kullanılmazken bunların dışında yapılan sitelerde yine kullanıcıyı yormadan farklı renk kombinasyonları kullanılabilir. Aşağıda renk bilgisi hakkında kısa bilgi verilmiştir [www.fotografya.gen.tr, 2008].

Renk; cisimlerden yansarak gelen ışınların görsel algı sonucu kişide oluşturduğu duygudur. Diğer bir deyişle renk, ışığın cisimlere çarptıktan sonra yansarak görme duyumuzda bıraktığı etkiye denir. Güneşli bir günde renklerin

daha parlak ve canlı olmaları, kapalı havada ise parlaklığını ve canlılığını kaybetmeleri ve olduklarından koyu görünmeleri rengin ışığa bağlı olduğunu gösterir. Işık olmadığı zaman her şey, şekil ve renk olarak karanlıkta kaybolur. Fizikçi Isaak Newton 1676'da, prizma yardımı ile güneş ışığının kırılmasını sağlamış ve renklere ayrılan tayfını net bir şekilde göstermiştir. Güneş ışığı bir prizmadan geçirilince 7 renk grubu meydana gelir. Güneş ışığında depo olmuş bu renkler bir eşya üzerine geldiğinde o cisim renklerin bir kısmını yutar, bir kısmını da yansıtır. Bu olayın sonucunda cisimler bize yansıttığı renkte görünürler. Güneş ışığındaki renk grubunun uçları birleştirilirse de renk çemberi meydana gelir [www.fotografya.gen.tr, 2008].

Bir görme olayında; ışınların göze gelmesi (fiziksel), bu ışınların karşısında gözde ortaya çıkan işlemler (fizyolojik), cismin beyinde algılanması (psikolojik bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır.). Çeşitli renk duyguları oluşturan ışınların dalga boyları farklıdır. Kırılma açısı en küçük olan ışın kırmızı, en büyük olan ışın mordur (güneş tayfında izlenen sıra). Renkli boyaların aynı oranda karıştırılmasıyla siyahlığın olmasına karşın, renkli ışınların aynı oranda bir araya gelmesiyle beyazlığın oluşması ışık ve boyanın bünyelerinin farklı olmasından kaynaklanır. Renklerin tümünün bir araya gelmesiyle ortaya çıkan beyazlık ve siyahlık aslında renksizliktir. Gerek siyah, gerekse beyaz renk olarak anılmazlar, nötr renklerdir [www.fotografya.gen.tr, 2008].

Işık-Gölge: Modelin hacim ve derinliğinin belirgin hale gelmesini sağlayan kavrama ışık-gölge denir. Işık kaynakları güneş, ay ve suni aydınlatma araçlarıdır. Işık kaynağı eşyanın her tarafını aynı derecede aydınlatmaz. Işığa yakın olan yerler aydınlık, ışığı görmeyen ve uzak yerler karanlık, ışık ve gölge arasında kalan yerler ise eşyanın esas rengini verir. Işığın aydınlatma derecesine ton denir. Renklerin gruplandırılmasına bakıldığında ana renkler; kırmızı, mavi ve sarı'dır. Ara renkler; turuncu, yeşil ve mor'dur. Tarafsız (nötr) renkler; beyaz, siyah ve gri'dir. Kontrast (zıt) renkler: sarı-mor, kırmızı-yeşil ve turuncu-mavi'dir. Armoni (bütünleyici) renkler; mor-mavi, kırmızı-yeşil ve turuncu-mavi'dir. Renklerin psikolojik özelliklerine bakıldığında; sıcak renkler kırmızı, sarı ve turuncu'dur. Soğuk renkler ise mavi, yeşil ve mor'dur [www.fotografya.gen.tr, 2008].

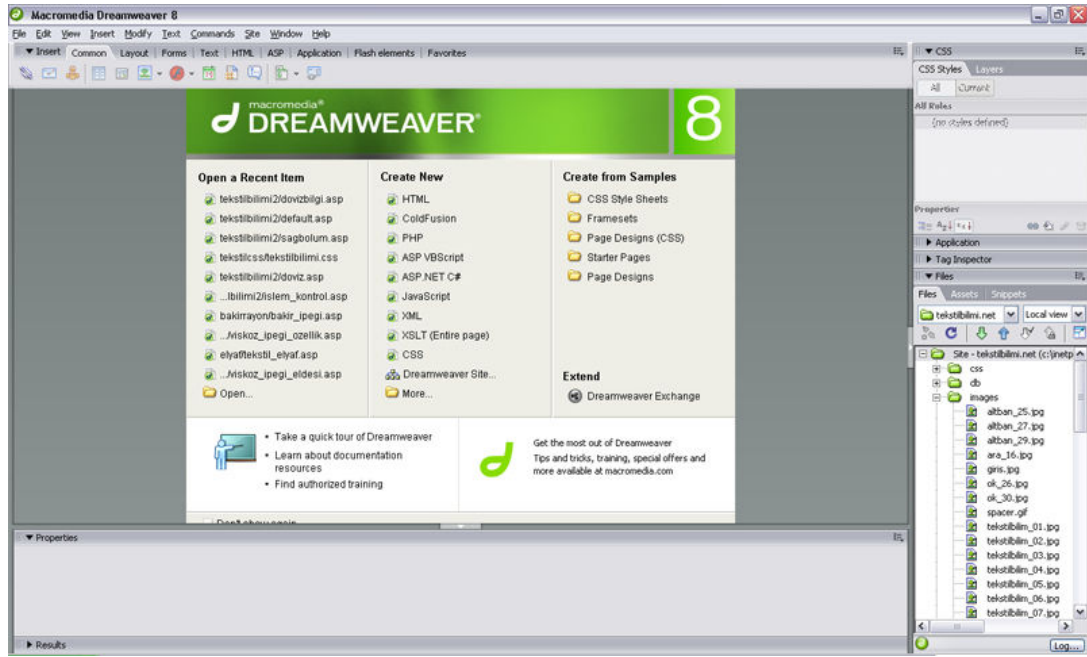
Sitenin tasarımında gri ve mavi renk tonları kullanıldığı için bu renklerin algılanan etkileri ve anlamlarına bakıldığında; gri, maviye doğru giden tonlarda kullanıldığında kasvetli, beyaza doğru giden tonlarda kullanıldığında ise huzurlu bir etki yaratmaktadır. Mavi ise koyu tonlarda ya da yoğun olarak kullanıldığında moral bozan, kasvet veren bir etki, açık tonlarda kullanıldığında veya beyazla karıştırıldığında yatıştırıcı ve güven veren bir etki yaratmaktadır. Mavi sindirmeyi ve korumayı sembolize eder [www.fotografya.gen.tr, 2008].

Sitenin grafik arayüzünün hazırlanmasında photoshop kullanılmıştır. Sitede yuvarlak hatlara sahip bir tasarım kullanılmıştır. Ana renk olarak gri ve tonları seçilmiştir. Gri üzerine mavi ve turuncu yazılar kullanılmıştır. Sitenin genel şablonuna bakıldığında en tepede ana sayfa, ana sayfa altında dallanan alt sayfalar ve bu alt sayfalar altında dallanan diğer sayfalar bulunmaktadır.

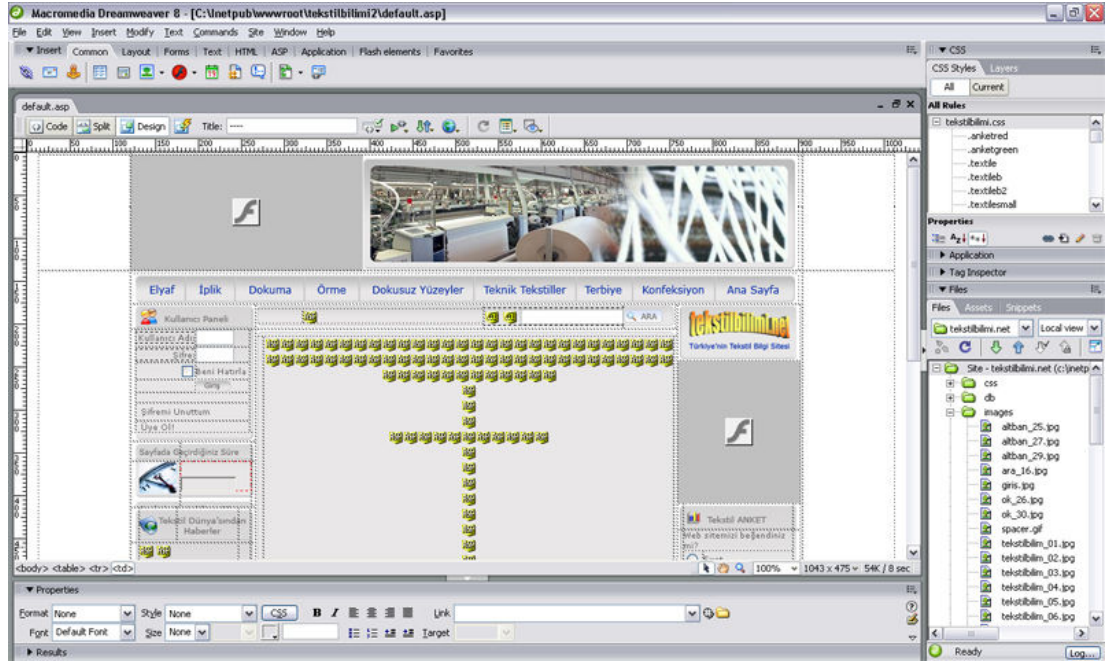
4.2.2. Macromedia Dreamweaver

Tekstil web sitesinin kodlamasında editör olarak Dreamweaver kullanılmıştır. Dreamweaver, web sitelerinin oluşturulmasını, yönetilmesini, bakımının ve devamlılığının sağlanmasını mümkün kılmak için güçlü görsel tasarım araçlarıyla metin tabanlı HTML düzenleme özelliklerini bir araya getirmiştir. Yazılım, amatör kullanıcıların web sayfaları oluşturmak için gereken araçlara kolayca ulaşmasını sağlarken, elle kod yazmaya alışkın profesyonel kullanıcılara da gerektiğinde doğrudan kodla çalışma imkânı sağlar. Bu esnek program, gelişmiş teknikleri erişilebilir ve kolay kullanılır hale getirir. Güçlü tasarım, kod ve etkileşim özelliklerinin bir arada sunulması hem amatörler, hem de profesyonel kullanıcılar için sayısız fayda sağlar [Page, 2006]. Dreamweaver şu anda piyasada bulunan en kaliteli ve kullanışlı HTML editörlerinden birisidir. Program WYSIWYG (What You See Is What You Get - Ne görüyorsan onu elde edersin) özelliğine sahip bir program olması sonucu da kodlarla uğraşmadan herhangi bir HTML sayfası inşa edilebilmektedir. Tabi bununla birlikte programda kodlarla çalışma imkanı da var ve hatta ikisini de beraber yaparak kodlara müdahale edilebilmektedir [www.bilgisayardershanesi.com, 2007c]. Dreamweaver, pek çok web geliştiricisinin

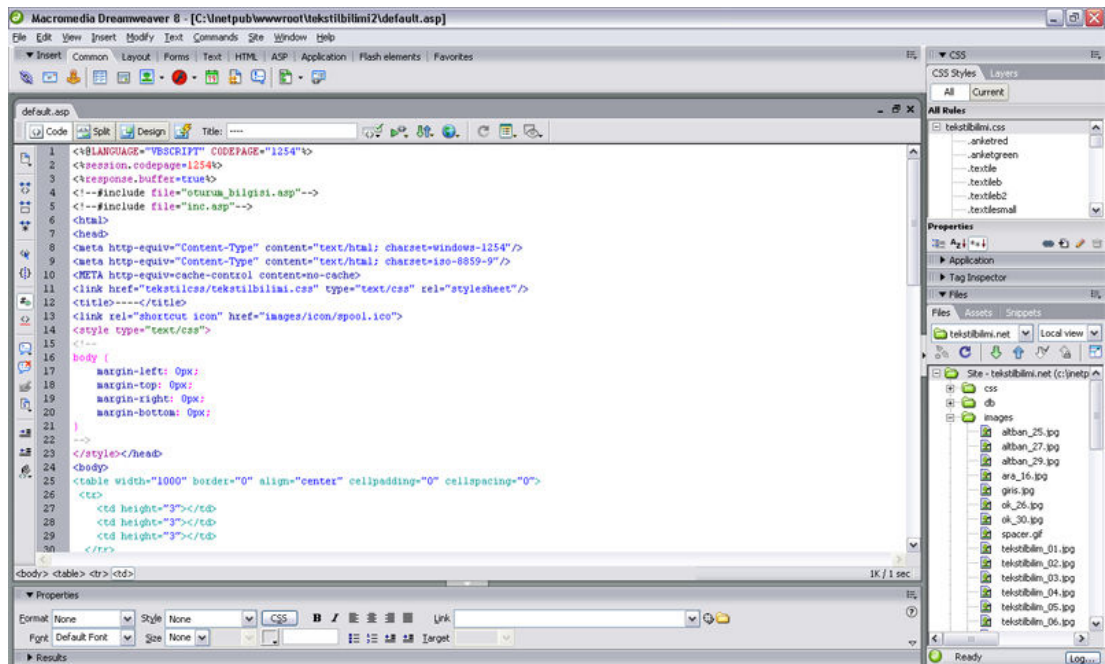
tercih ettiği bir araçtır. Bir yandan kolayca erişilebilir ve standartlara uygun siteler hazırlama ihtiyaçlarına karşılık verirken, diğer yandan da mevcut ve gelişmekte olan pek çok teknolojik çözümle çalışma imkanı sağlayan bir ortamda hem görsel tasarım, hem de kod düzenleme araçları sunar. Dreamweaver, üretim sürecini hızlandırır ve site yönetimi ve sitenin devamlılığını sağlamak için gereken araçları sunar [Page, 2006].

Şekil 4.1. Dreamweaver başlangıç sayfası [Page, 2006]

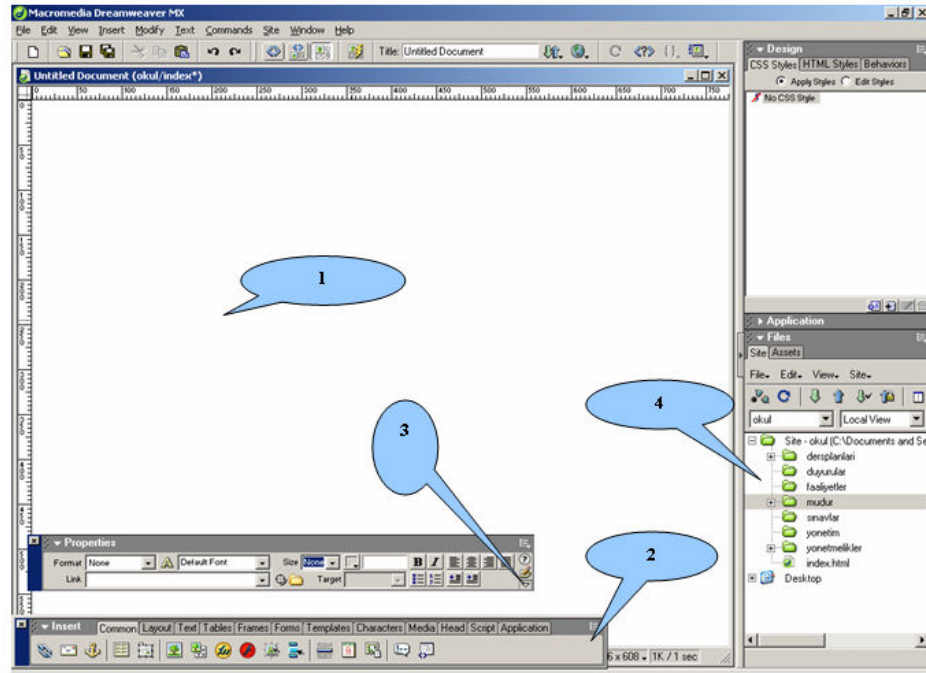

Şekil 4.2. Dreamweaver tasarım çalışma ekranı [Page, 2006]

Şekil 4.3. Dreamweaver kod çalışma ekranı [Page, 2006]

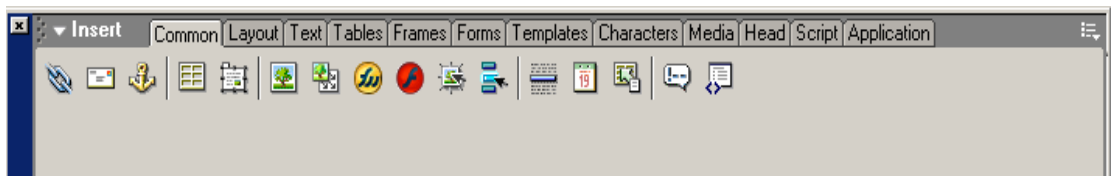
Aşağıda Dreamweaver'da web tasarımı ve düzenlenmesi sırasında çalışma alanında bulunan kontroller hakkında bilgi verilmiştir.

Şekil 4.4. Dreamweaver çalışma alanı [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

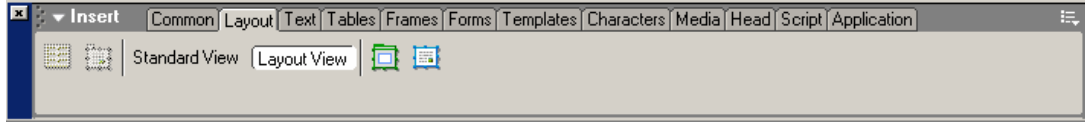
1. Belge Penceresi: Web sayfamızı oluşturacağımız alan. Yazılarımızı, grafiklerimizi, tablolarımızı, formlarımızı vb. bu alan üzerinde tasarlıyoruz. İstedığınız pencerenin ismini tıklayarak ekrana çağırabilirsiniz. Menüdeki komutların başında check(doğru işareti) olan pencereleri F4 tuşuna basarak ekrandan gönderebilir, tekrar F4 tuşuna basarak ekrana getirebilirsiniz.

2. Insert Sekmesi: Insert penceresinde birçok özellik mevcuttur. Her bir sekme tıklayarak çok farklı işlemler yapabiliriz. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir. Common Sekmesi: Başka sayfalara link (bağlantı kurmak), e-posta adresleri ile web üzerinden bağlantı kurmak, tablolar oluşturmak, katmanlar oluşturmak, resim eklemek, flash dosyaları eklemek, değişen butonlar oluşturmak, flash butonları oluşturma işlemleri common sekmesinden yapılır.

Şekil 4.5. Common sekmesi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

Layout Sekmesi: Tasarım modunda çizerek tablolar oluşturma işlemleri layout Sekmesinden yapılır.

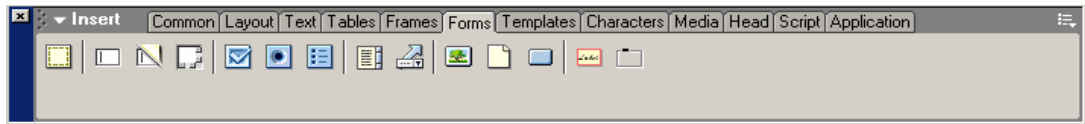
Şekil 4.6. Layout sekmesi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

Text Sekmesi: Bu bölümde metinlerimizi şekillendirmek için kullanılır. Metni koyu, italik, değişik boyutlarda metin oluşturmak, sıralı listeler oluşturmak için kullanılır.

Şekil 4.7. Text sekmesi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

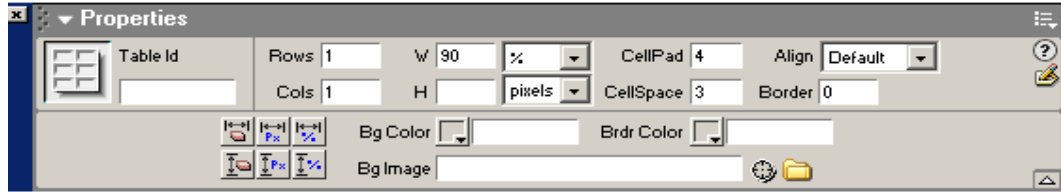
Forms Sekmesi: Web sayfalarınızda bilgi toplamak amacı ile oluşturacağınız formlar bu sekmeden yapılır.

Şekil 4.8. Forms sekmesi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

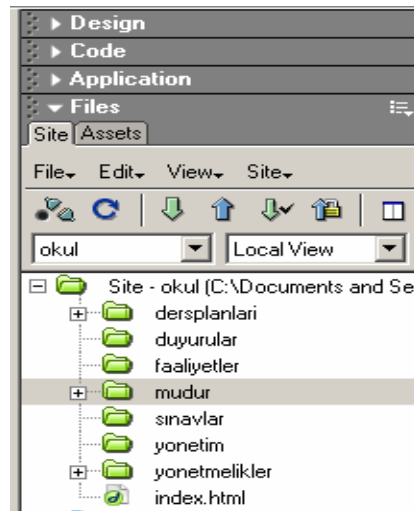
3. Properties (Özellikler) Penceresi: Bu pencere ile sayfanızı tasarlarken o anda üzerinde uğraştığınız herhangi bir nesnenin (metin, resim, layer vs.) özelliklerini değiştirebilirsiniz. Bu pencereyi ekrana windows menüsünden properties komutu veya klavyeden Ctrl+F3 kısa yolu ile çağırabilirsiniz. Örneğin; belge üzerinde tablo işaretlendiğinde tabloya uygulanacak bütün özellikler gelir. Kaç sütun, kaç satır, yükseklik, genişlik, hücreler arası boşluk, arka plan rengi gibi tüm

özellikler properties penceresine gelir. Buradan istenilen şekilde özellikler değiştirilebilir.

Şekil 4.9. Properties penceresi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

4. Site Penceresi: Bu pencereden Dreamweaver da bir web projesi başlatmak, proje içindeki klasörleri oluşturmak, dosyaları oluşturmak ve resimleri projeye dahil etme işlemleri bu pencereden yapılır [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007].

Şekil 4.10. Site penceresi [www.teknolojitelevizyonu.com, 2007]

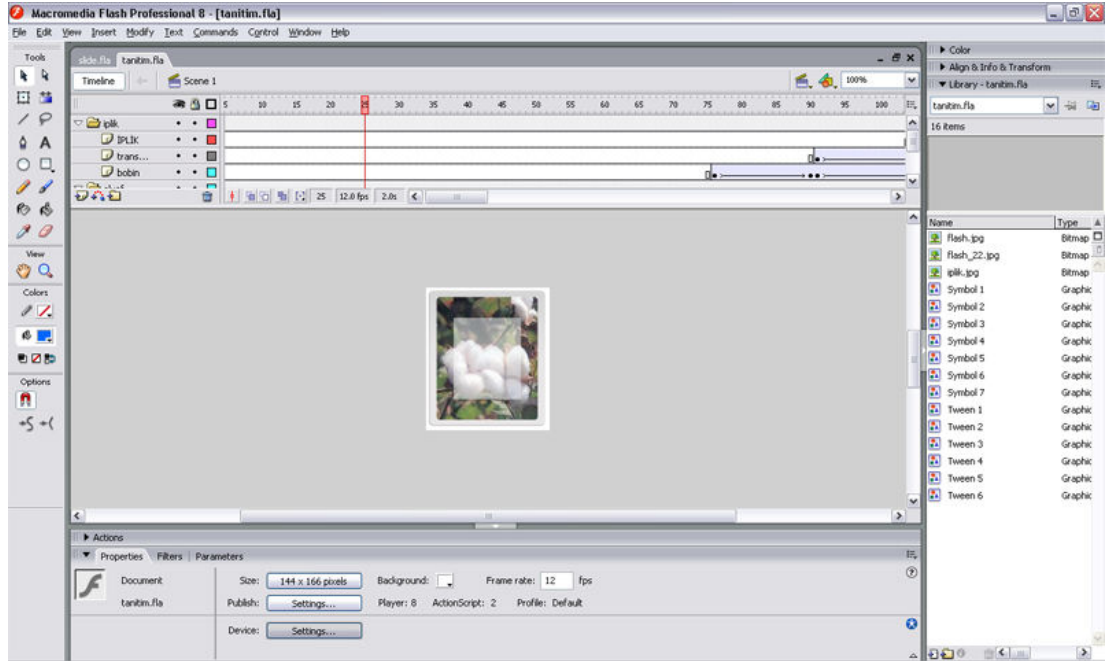
4.2.3. Macromedia Flash

Flash, Macromedia firmasının 1997 yılında Future Splash Animator'ı satın alarak vektör uygulamalarının www üzerinde geliştirilmesi için tasarlanmış bir arayüz programıdır. Yani gerek internet'te gezinenler, gerekse de webmaster'ların ve grafikçilerin gözdesi olmaktadır. Vektör imajlar, eskiden sadece oyunlarda kullanılırdı. Çünkü vektör imajlar, çok az yer kaplıyor ve hareketleri hesaplamak,

koordinatları belirtmek gerçekten kolay oluyordu. Vektör, bir yön bir de uzunluk bilgisi içerir. Yani bir düzlemde doğrusal bir çizgi çizildiği zaman, bu çizgi vektörel anlamda dört adet bilgi içerir. Başlangıç noktası, yönü, uzunluğu ve rengi.

Oysa windows bu bilgiyi uzunluğu x birim olan bir çizgiyi her noktasını ayrı ayrı ölçerek saklıyor (bmp). Şimdi bir dikdörtgen çizelim; bu dikdörtgenin uzunluğu 50 birim, genişliği 100 birim olsun. Vektörel olarak 4 adet yön bilimiz, 4 adet başlangıç noktamız, 4 adet uzunluk bilimiz ve iç rengi ile birlikte çizgilerin renkleri de 5 adet bilimiz var. Toplam 17 adet bilgi eder. Peki windows bunu nasıl hesaplar; $50 \times 100 = 5000$ piksel. Her bir pikselin bir adet bilgi içerdiği varsayılırsa dosyamızın boyutu, yaklaşık 5000 byte eder. Ancak bunu vektörel cinsten ifade etmeye kalkarsak, dosyanın boyutu 17 byte olur. Sonuç ortada imajları vektör cinsinden ifade etmek inanılmaz ölçüde az yer kaplıyor. Bunu düşünen Macromedia şirketi, web ortamında vektörlerden yararlanmak amacı ile bir program geliştirmiştir. Adını da Flash olarak koymuştur.

Flash bir vektör grafik, animasyon ve etkileşim programıdır. Çizimlerin yapıldığı sahneye "stage" denir. Yani sahne. Sahnenin üzerinde duran birkaç satırlık cetvelimsi bölümün adı "timeline" yani zaman eksenidir. Timeline'nın birkaç satırdan oluşmasının sebebi flash animasyonların birden fazla katmana sahip olabilmesidir. Hareket ettirdiğiniz her nesneyi ayrı bir Layer'e yerleştiriyorsunuz. Bu zaman ekseninin üzerinde bulunan her bir nokta animasyonumuzun bir bir "frame"ini yani animasyonumuzun bir film karesini oluşturur. Her kare sahnedeki objelerin değişim geçirebileceği bir anı simgeliyor. Objelerin sizin belirlediğiniz değişimleri geçirdikleri özel frame'lerde "keyframe" denir. Yani anahtar kare denir. Bütün bunların solunda "Toolbox" tabir edilen alet kutusu vardır. Bununla da yapılması düşünülen grafiğe uygun araçlar seçiliyor. Flash movie'leri yani filmleri "scene"lerden oluşur. Tweening denilen metodla bir sonraki keyframe'i birkaç frame sonrasına yerleştirdiğinizde aradaki frame'lerde objenin nerede ve nasıl olacağını flash kendi hesaplar. Ancak bunu yapabilmek için objelerin "symbol" haline getirilmeleri gerekiyor [www.mutasyon.net, 2008e]. Sitenin sağ bölümünde bulunan animasyon, Flash kullanılarak yapılmıştır. Aşağıda Flash'a ait çalışma sayfası gösterilmiştir.

Şekil 4.11. Flash çalışma ekranı [www.adobe.com, 2006]

4.3. Sitenin Programlanmasında Kullanılan Teknolojiler

Bilişim alanında yaşanan baş döndürücü gelişme, Üçüncü Sanayi Devrimi olarak adlandırılıyor. İnsanlık tarihinin hiçbir döneminde insanlar, kendilerinin de içinde bulunduğu, böyle hızlı bir değişime şahit olmadılar. Bu devrimin başrol oyuncusu internet'tir. İnternet, 1960'lardan beri vardı. Ama esas devrimini HTTP ve HTML'in bir standart olarak kabul görmesi ile yaptı. Artık ağ ortamında bulunan bir kullanıcı, yaptığı herhangi bir çalışmayı HTML olarak hazırlarsa, çalışmasının dünyanın herhangi bir ağ'ındaki, herhangi bir bilgisayarda görünebileceği heyecanına ulaştı. HTTP (Hyper Text Transfer Protocol) ve HTML (Hyper Text Markup Language) internet için bir dönüm noktası olmuştur. Basit tag'lar (etiketler) yardımı ile sayfalar oluşturulabiliyor ve bu hemen hemen sıfır maliyette dünyanın herhangi bir yerinden ulaşılabilir bir medya haline getirilebiliyor [Demirkol, 2005]. Web teknolojileri bir web sunucusu üzerinden verileri veri tabanlarından, dokümanlardan ve diğer programlardan okuma ve verileri hazırlayıp yine web üzerinden web tarayıcılara sunarlar. Web teknolojileri kişisel ya da ağ ortamındaki bilgisayar programcılığını web üzerine taşırlar. En yaygın olarak kullanılan web

teknolojileri; ASP, PHP ve CGI'dır. Bunların dışında ASP.net, JSP, CFM gibi yeni web teknolojileri de kullanılmaktadır [www.textara.com, 2007].

Bu bölümde sitenin programlanmasında kullanılan HTML, ASP, Java Script ve CSS teknolojileri anlatılarak sitedeki kullanımlarından örnek verilmiştir.

4.3.1. HTML (Hyper Text Markup Language)

4.3.1.1. HTML Nedir?

HTML (Hyper Text Markup Language); yazı, grafik, ses, film gibi pek çok farklı yapıdaki verilerden oluşabilen hypertext bir dökümanı formatlamak ile ilgili komutlar içeren bir yorumlayıcı programlama dilidir. Dokümanın hypertext olması, bir dökümanın ya da bir parçasının, başka bir dökümanın içinden çağırılabilmesini ifade eder. Çağrılan, aynı döküman içinde bir kısım ya da network üzerinde herhangi bir makinede yer alan başka bir döküman veya dökümanın bir kısmı olabilir [Bayrak, 2002]. HTML dosyalarının aktarımı için HTTP (Hyper Text Transfer Protocol) kullanılır. HTML dosyaları sunucu bilgisayarın sabit diskinde .html ya da .htm uzantısı ile saklanır. Yazılan HTML dosyaları, düz yazı dosyalarından başka bir şey değildir. Yani yazılan HTML dosyalarının bir C ya da Pascal programında olduğu gibi bir derleyici ile derlenmesine gerek yoktur. Bir siteye girildiği zaman görüntülenen ilk sayfa index.html, index.htm, index.asp, index.php ya da default.htm dosyalarından birisidir. index.* dosyaları UNIX ve türevi sunucu sistemler, default.htm dosyasıda WinNT ya da türevi sistemler için giriş sayfası olur. Yukarıda sayılanların dışında uzantısı değişik birçok biçimdeki sayfalar da sunucu sistemin ayarları değiştirilerek giriş sayfası yapılabilir. Web istemcinin adres satırına sayfanın adresi yazıldığında sunucu sistem, o adresin www kök dizinindeki index.html (ya da hangi giriş sayfası tanımlı ise) dosyasını görüntüleyecektir [www.belgeler.org, 2007].

HTML kodları herhangi bir editörde yazılabilir. HTML editörleri çok yararlı programlardır. Birçok işi görsel menüler yardımıyla kolaylıkla yapabilmeyi sağlarlar. Bunlara örnek olarak Macromedia Dreamweaver, Microsoft Frontpage vb gibi

editörler verilebilir [Bayrak, 2002]. Bundan dolayı HTML editörler ikiye ayrılmaktadırlar. Bunlar metin tabanlı, kod yazmayı gerektiren fakat bunun yanı sıra rutin bazı işlemleri kolaylaştıran editörler (HotDog, HomeSite..) ve WYSIWYG (What You See Is What You Get / Ne görürsen onu alırsın) tarzı denen kısaca görsel, kodlamayla uğraştırmayı gerektirmeyen editörlerdir (FrontPage, Dreamweaver, NetObjects Fusion). HTML, programlama dilleri (C, pascal, basic,..) gibi bir programlama mantığı taşımamaktadır. Dilden ziyade kabaca metinleri ya da verileri biçimlendirmek, düzenlemek için kullanılan komutlar dizisi bile denilebilir [www.mutasyon.net, 2008a].

4.3.1.2. Bir HTML Belgesinin Yapısı

Bu bölümde HTML belgesinin yapısı hakkında bilgiler verilerek sitede kullanılan HTML kodlamasından örnekler gösterilmiştir.

HTML belgesi (document), bir web sayfası tasarımında gerekli görsel öğeleri göstermek için HTML etiketleriyle (taglarıyla) oluşturulan bir HTML dosyasıdır. Bir HTML belgesinin ana etiketleri vardır. Onlar belgenin belli kısımlarını belirtir [www.tahribat.com, 2008]. Etiket, HTML dosyasında kullanılan komutlara verilen addır. HTML içinde kullanılan tüm etiketler “<” işareti ile başlar ve “>” ile biter. Ayrıca etiketin yorum aralığı da “</etiket ismi>” kalıbı ile bitirilir. Aşağıda etiket kullanımına kısa bir örnek verilmiştir.

```
<etiket1>...Burası etiket 1'in yorum aralığı...</etiket>
<etiket2>
...Burası etiket2'nin yorum aralığı...
...
<etiket3>...Burada etiket3 tanımlı...</etiket3>
...Etiket2 hala tanımlı...
...
</etiket2>
```

Tüm HTML dosyaları <html> etiketi ile başlayıp </html> etiketi ile son bulur. Bunun yanında <html> etiketi ile <HTML> etiketi arasında hiçbir fark yoktur. HTML dosyaları temel olarak iki bölümden oluşur. Bunlar HEAD (Başlık) ve

BODY (Gövde) kısımlarıdır. Başlık kısmında ziyaretçiye görünmeyen, sayfa hakkında tanımlayıcı bilgiler bulunur. Bunlar; sayfa başlığı, anahtar kelime tanımlamaları ve sayfa içeriğinde kullanılan karakter bilgisidir (dil, code page vb). Gövde kısmı ise web sayfasının ziyaretçiye görünen kısmını yani asıl kısmını oluşturur [www.belgeler.org, 2008]. Aşağıda bununla ilgili örnek kod verilmiştir.

```
<html>
  <head>
    <title>....</title>
  </head>
  <body>
    .....
    Body etiketinin içeriği
    .....
  </body>
</html>
```

<head>.....</head> arasında kullanılan komutlar;

<title>.....</title> etiket çifti: Bu etiket çifti arasına tarayıcının (browser) başlık çubuğunda görülecek olan sayfanın başlığı yazılır. Title ile ilgili örnek kod aşağıda verilmiştir.

```
<title>tekstilbilimi.net --- Türkiye'nin Tekstil Bilgi Platformu</title>
```

<meta> etiketi: Bu etiket ile kullanılabilen birçok seçenek vardır. Örneğin bir kullanımı, bu etiket ile sayfanın içeriğini yansıtan bazı anahtar kelimeler ve tanımlamalar verilmesidir. Web üzerinde arama yapan arama motorları sayfaların meta etiketlerine bakarak gruplandırma yaparlar. Başka bir kullanım alanı sayfadaki yazıların hangi dil ailesine ait karakterlerle yazıldığını belirtmek içindir [www.mutasyon.net, 2008a]. Bunlarla ilgili aşağıda örnek kodlar verilmiştir.

```
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=windows-1254"/>
<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html; charset=iso-8859-9"/>
<meta name="Description" content="Tekstil Bilgi Sitesi"/>
<meta name="keywords" content="tekstil,elyaf,iplik,dokuma,örme,terbiye"/>
<META http-equiv=cache-control content=no-cache>
```

<body>.....</body> arasında kullanılan komutlar;

Her türlü yazı, formatlama bilgileri bu bölüme girdiğinden, bir HTML dökümanının esas kısmını da bu bölüm oluşturduğundan, bu bölümde oldukça fazla sayıda komut bulunmaktadır. Bu komutlar belirli bir mantık sırasına göre verilecektir. Body kısmında kullanılan metinleri biçimlendirmek için temel metin biçimleme etiketleri bulunmaktadır [www.mutasyon.net, 2008a]. Bunlar tablo halinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.1. Metin biçimleme etiketleri [www.mutasyon.net, 2008a]

Etiket	Etiketin Özelliği
...	İçerdiği metne başlık özelliği veriyor
...	Metin paragraf olarak başlatıyor
<center>...</center>	Metni ortalıyor
...	Metni kalın yapıyor
<i>...</i>	Metni eğik yapıyor
<u>...</u>	Metne alt çizgi ekliyor
 	Metni bir satır aşağıdan başlatır

HTML'de metin stilleri üç şekilde belirlenebilmektedir. Bunlar, düzenlemek istenilen metnin hemen önüne konulan bir etiketle biçimleme stili. Buna in-line (satır içi) biçimlendirme denir. Sayfanın head (baş) kısmına koyulan stillere body (gövde) bölümden atıf yapılarak metin biçimleme (Embedded-Gömülü biçimlendirme). HTML dosyasının dışında başka bir stil dosyası oluşturularak stil için bu dosyayı kullanma. Buna Cascading Style Sheets (Yığılmalı Stil Kağıtları) deniyor. Kısaca CSS. Bu teknik bize örneğin yüzlerce sayfanın stilini tek bir stil dosyası ile belirleme gibi geniş imkanlar veriyor [www.mutasyon.net, 2008a].

Birinci metotta her metin için ayrı ayrı stil belirtirken ikinci ve üçüncü metotlarda stil bir defa belirleniyor ve bu stiller istenilen metne uygulanabiliyor. Burada önemli olan bir diğer husus da ilk metodu tüm browserlar sorunsuz yorumlayabiliyor fakat 2. ve 3. metodu Internet Explorer ve Netscape'in son sürümleri (yorum farklılıkları ile beraber) destekliyorlar [www.mutasyon.net,

2008a]. Sitede metinleri biçimlendirmek için CSS kullanılmıştır. CSS kullanımı ve kod örnekleri CSS bölümünde detaylı bir şekilde anlatılmıştır.

Font etiketleri, bu etiketler aşağıda verilmiştir.

`<font face="..." size="..." color="...">...</font>`. Font etiketinde kullanılan parametreler ve açıklamaları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4.2. Font etiketinin parametreleri [www.mutasyon.net, 2008a]

Parametre	Özellik
Face	Yazıtipinin adı (tahoma, verdana, ...)
Size	Yazının büyüklüğü (1-7 arası)
Color	Yazının rengi

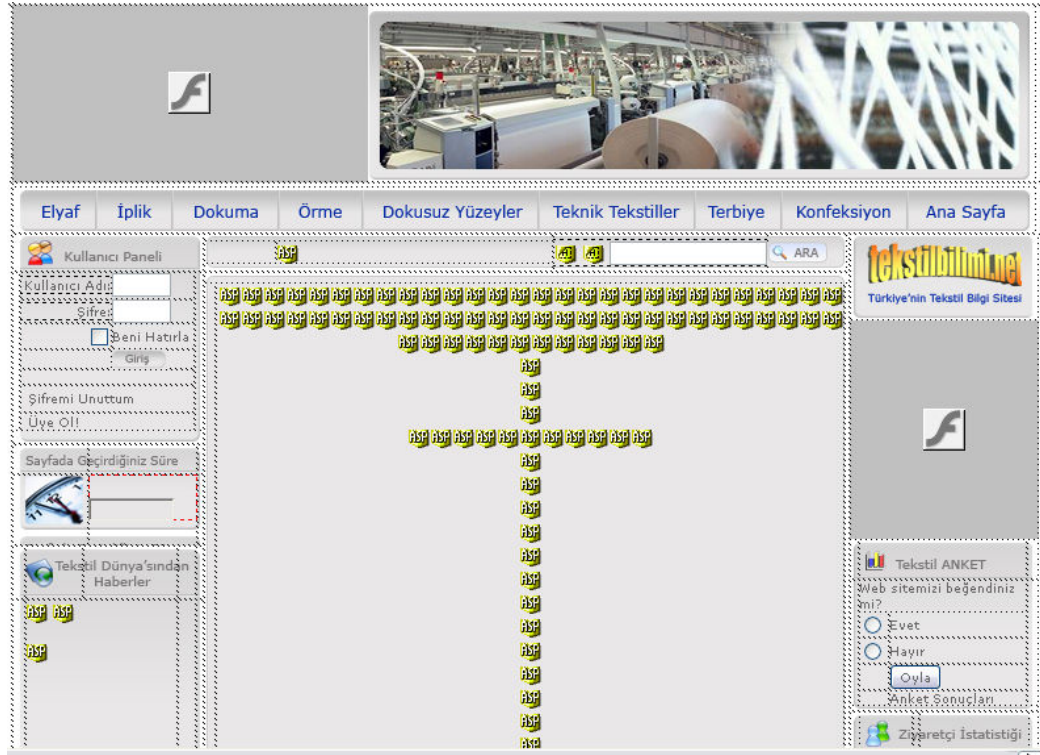
Bağlantı (hyperlink) yapmak; HTML dosyalarının en önemli özelliklerinden birisi; bir dosyadan diğerine geçiş yapmayı sağlayan bağlantılardır (links). Bir HTML dosyada istenildiği kadar bağlantıya yer verilebilir. Bağlantılar `<a>` etiketi ile yapılır. Anchor (çapa) anlamında gelen bu bağlantı etiketi değişik özellikler alarak kullanıcının bağlantı (link) yapmasını sağlar [www.tahribat.com, 2008]. Bağlantının açılacağı pencereyi belirtmek için target parametresi kullanılır. `<a href="..." target="...">...</a>` şeklinde kullanılır. Target parametresinde kullanılan değerler ve anlamları şöyledir; `_blank`: bağlantı yeni bir pencerede açılır, `_self`: bağlantı aynı pencere içerisinde açılır, `_top`: bağlantı aynı pencere içerisinde en üstten itibaren açılır, `_parent`: açılan bağlantı, o anda açık sayfayı oluşturmuş bir ana sayfa varsa onun yerine konur [www.mutasyon.net, 2008a]. Bağlantı yapılmasıyla ilgili kod aşağıda verilmiştir.

```
< a href= "www.tekstibilimi.net" class = "uyeol" >
```

Tablo mantığı; tablolar, sayfaları satırlara/sütunlara bölmek ya da metin veya grafiklerin sayfada istenilen yerde durmasını sağlamak amacıyla kullanılan HTML'in en önemli yapıtaşlarından. Sayfada gözüksün ya da gözükmeyen tablolar bir iskelet gibi kullanılabilir, böylece gerçek düzenlemeler yapılabilir. Elbette HTML dizayn

konusunda bir masaüstü yayıncılık programının gösterdiği hassasiyeti göstermez, bir de browserların tablo etiketlerini yorumlamada gösterdiği farklılıklar da buna eklenirse, genel ziyaretçi kesimine hitab etmenin ne kadar zor olduğu anlaşılır. Sitenin tamamında metinlerin, grafiklerin ve animasyonların yerleştirilmesi ve düzenlenmesi için tablolar kullanılmıştır. Aşağıda sitede tablo için kullanılan kodlar ve ekran çıktısı verilmiştir.

```
<body>
<table width="1000" border="0" align="center" cellpadding="0" cellspacing="0">
<tr>
  <td height="3"></td>
  <td height="3"></td>
  <td height="3"></td>
</tr>
<tr>
  <td>&nbsp;</td>
  <td width="780"><!--#include file="banner.asp" --></td>
  <td>&nbsp;</td>
</tr>
<tr>
  <td>&nbsp;</td>
  <td><table width="100%" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">
    <tr>
      <td><!--#include file="navigation.asp" -->
<table width="100%" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">
  <tr>
    <td valign="top"><!--#include file="solbolum.asp" --></td>
    <td valign="top"><table width="100%" border="0" cellspacing="0"
cellpadding="0">
      <tr>
        <td valign="top"><!--#include file="aramabar.asp" --></td>
      </tr>
      <tr>
        <td><table width="100%" border="0" cellspacing="0" cellpadding="0">
```


Şekil 4.12. Tablo ekran çıktısı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

4.3.2. Java Script

Java script, Netscape firması tarafından geliştirilmiş olan bir script dilidir. Script dilleri web sayfası hazırlayanlara etkileşimli ve dinamik sayfalar hazırlama imkanı vermektedir. Java dilinin özelliklerine ve komut yapısına çok benzeyen Java script aslında Java dilinden ayrı olarak hazırlanmıştır. Java script yardımı ile HTML kaynak kodları değiştirilebilir, bu sayede dinamik web sayfaları hazırlamak mümkün olur. Java script ile hazırlanmış web sayfaları ancak java script desteği veren web tarayıcıları ile izlenebilir. En popüler tarayıcılardan olan Netscape Navigator ve Internet Explorer tarafından desteklenmektedir. Java script ile hazırlanan web sayfalarından tam randıman alabilmek için iki tarayıcının da en son sürümlerini kullanılması gerekir. Java ile java script oldukça fazla derecede karıştırılmaktadır. Java, Sun firması tarafından Pascal ve Delphi dillerinden esinlenerek yazılmış bir programlama dilidir. Sonuçta tarayıcıdan bağımsız bir program elde edilir. Yani bir .exe veya .com uzantılı dosya vardır. Fakat java script bu tür bir programlama dili

değildir. Yorumlanması için bir tarayıcıya ihtiyaç duyar. Bu yüzden script dilidir. HTML dosyasının içine gömülüdür. Sonuçta .exe veya .com uzantılı bir dosya yoktur. Java script, Netscape firması tarafından C dilinden esinlenilerek yazılmıştır. Yazılma amacı HTML'in sahip olmadığı bazı özelliklerin web sayfalarında kullanılmak istenmesidir. Yani ziyaretçi ile etkileşim gibi önemli unsurlar HTML'de yok veya oldukça az kapasitededir. Netscape firması bu konuya ağırlık vererek java script, script dilini internet ortamına kazandırmıştır.

Java script'in bazı genel özellikleri şöyledir; Java script kodlarını yazmak için windows kullanıcıları için NotePad, Mac. kullanıcıları için Simple Text yeterlidir. Java script kodları --> etiketi ile biter. <script> etiketi java script'i anlamayan eski sürüm tarayıcıların bu kısmı geçmeleri içindir. Genellikle yazım tarzı şu şekildedir;

```
<script>
<!-- -
Java script kodları
- ->
</script>
```

İyi bir programcı kod satırlarında açıklama yapar. Bu satır şu işlemi gerçekleştiriyor gibi kodların yanına açıklayıcı bilgiler yazar. Java script'te bu tür açıklama // ile başlar ve // ile biter. Eğer açıklamanız bir satırdan fazla ise /* ile başlar */ ile biter. Buna ait örnek aşağıda verilmiştir. Java script kodları HTML kodları arasında yer alır veya uzantısı .js olan dosyalarda saklanarak yine HTML içerisinden çağırılır. Java Appletleri gibi HTML'den ayrı bir unsur değildir. Java script, HTML'in bir parçasıdır [www.mutasyon.net, 2008b].

Sitede 3 farklı uygulamada java script kullanılmıştır. Bu uygulamalar şunlardır. Sayfada ne kadar süre geçirildiğini gösteren sayfada geçirdiğiniz süre uygulaması. Bu bölüme ait ekran çıktısı Şekil 5.5.'te verilmiştir. Java script kodları ise aşağıda verilmiştir.

```

<!--
var minutes=0
var seconds=0
document.dCountUP.d2.value='0'
function display(){
if (seconds>=59){
seconds=0
minutes+=1
}
else
seconds+=1
document.dCountUP.d2.value=minutes+"."+seconds+" dk."
setTimeout("display()",1000)
}
display()
//-->

```

Tekstil dünya'sından haberler bölümündeki yazıların yukarıdan aşağıya yada aşağıdan yukarıya doğru kayması için java script kodları kullanılmıştır. Bu uygulamanın ekran çıktısı Şekil 5.6.'da verilmiştir. Kayan yazı uygulamasında bu uygulamayı sağlayan java script kodu .js uzantısıyla kaydedilerek, gösterilmek istenen yerde HTML içerisinden çağrılarak uygulama çalıştırılmaktadır. Java script kodları ise aşağıda verilmiştir.

```

<script language="javascript" src="javas/sayfa_sayaci.js" type="text/javascript">
</script>

```

```

<script language=JavaScript>
<!-- function ydup() {
if (ky.direction == "down") {
ky.direction = "up"
}
}
function yddown() {
if (ky.direction == "up") {
ky.direction = "down"
}
}
//-->
</script>

```

Siteye ilk girişte ana sayfada bulunan tekstil dünya'sından güncel haberler bölümünde, haberin üzerine gelince yan taraftaki bölümde o haberle ilgili resimler otomatik olarak gelmektedir. Bu uygulamada java script'le yapılmıştır. Bu uygulamaya ait kodlar ve ekran çıktısı aşağıda verilmiştir.

```
<SCRIPT type=text/javascript>
<!--
function displayDiv(divID)
{
hide('tekstil0-resim');
hide('tekstil1-resim');
hide('tekstil2-resim');
hide('tekstil3-resim');
hide('tekstil4-resim');
hide('tekstil5-resim');
hide('tekstil6-resim');
hide('tekstil7-resim');
hide('tekstil8-resim');
hide('tekstil9-resim');
document.getElementById('tekstil'+divID+'-resim').style.display = 'block';
}
// -->
</SCRIPT>
```


Şekil 4.13. Haber uygulaması ekran çıktısı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

4.3.3. CSS (Cascading Style Sheet – Geçişli Stil Şablonları)

CSS sayesinde her HTML dosyası için onlarca satır parametre yazmadan dev siteler tek bir dosyadan şekillendirilebilir. Tablosuz tasarımlar CSS kullanımı arttıkça

yaygınlaşmaktadır. Tablolu tasarımlarda da görüntü güzelliği için mutlaka CSS kullanılır. CSS ile şekillenen siteler metin bazlı olduğundan çok daha hızlı yüklenir ve az band genişliği harcarlar. HTML, metin biçimlendirme alanında çok geniş olanaklar sunar. CSS, uzun yazılışıyla Cascading Style Sheets veya Türkçesiyle stil şablonları ise bunu bir adım daha öteye götürür, sayfalar için global şablonlar hazırlama olanağı verdiği gibi tek bir harfin stilini; yani renk, font, büyüklük gibi özelliklerini değiştirmek için de kullanılabilir. Bu tekniğin en önemli özelliği kullanımındaki bu esnekliğidir. Bir web sayfası içerisinde zaten estetik kuralları gereği yüzlerce renk ve font kullanılmaz. Genelde birbiriyle uyumlu birkaç renk ve birkaç font kullanılır ki, bunları her sayfada ayrı ayrı tekrar belirtmek yerine CSS yardımıyla bir sefer tanımlayıp bütün web sayfalarında kullanmak mümkündür. Bu şekilde güncelleme yaparken de onlarca sayfayı değiştirme zahmetinden kurtulmak mümkündür. CSS kodları HTML kodlarının içine yazılırlar. Türüne göre body veya head bölümlerinde yer alabilirler. Bunların dışında harici CSS dosyaları oluşturulup bunlar gerektiğinde HTML belgesi içerisinde çağırılabilirler. Hemen hemen her konuda olduğu gibi CSS konusunda da Microsoft Internet Explorer ve Netscape farklı yorumlar ortaya koyarlar. Bu noktada her iki tarayıcının da aynı/benzer yorumlayacağı kodlar yazmak en uygunudur [<http://marmaraweb.com>, 2008]. CSS'in (Stil Şablonu) 3 farklı kullanım alanı vardır. Yerel stil şablonları bir HTML etiketi için özel olarak kullanılırlar. Global stil şablonları sayfadaki tüm HTML etiketlerinin belirlenen özellikte olması istendiğinde kullanılırlar. Bağlantılı stil şablonları ise birçok sayfada aynı biçimde olması istendiğinde kullanılırlar [www.mutasyon.net, 2008c].

Sitenin tüm sayfalarında CSS kullanılarak sitedeki yazılar, bağlantılar, input box'lar gibi tüm öğeler biçimlendirilmiştir. CSS çeşitlerinden bağlantılı stil şablonu kullanılmıştır. Böylece sitede kullanılan öğelerin biçimleriyle ilgili bir değişiklik yapılmak istendiğinde .css formatıyla kaydedilen CSS dosyasında yapılacak küçük değişikliklerle tüm sayfalarda aynı biçimlendirme elde edilecektir. Aşağıda bağlantıların üstüne gelince yazı renginin değişmesini sağlayan ve bağlantıya alt çizgi ekleyen CSS kodu ile ekran çıktısı ve HTML içinden bu CSS kodunu çağıran kod verilmiştir. CSS kodlarının içerisinde farklı biçimlendirme özellikleri taşıyan

parametreler olabilir. Sayfa içerisinde hangi metne hangi parametre uygulanmak isteniyorsa class (sınıf) yada id seçicileriyle seçilerek uygulanabilir. Sitede class kullanılarak farklı biçimlendirme parametreleri uygulanmıştır. Buna ait örnek kodda aşağıda verilmiştir.

```
a.uyeol:link {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-size: 9px;
    color: #666666;
    text-decoration: none;
}
a.uyeol:visited {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-size: 9px;
    color: #666666;
    text-decoration: none;
}
a.uyeol:active {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-size: 9px;
    color: #666666;
    text-decoration: none;
}
a.uyeol:hover {
    font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-serif;
    font-size: 9px;
    color: #3582e0;
    text-decoration: underline;
}
```

Dışarıdan css dosyasının çağrılmasını sağlayan kod aşağıda verilmiştir.

```
<link href="tekstilcss/tekstilbilimi.css" type="text/css" rel="stylesheet"/>
```


Şekil 4.14. CSS ekran çıktısı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Class kullanılarak istenilen biçimlendirmenin yapılmasını sağlayan kod aşağıda verilmiştir.

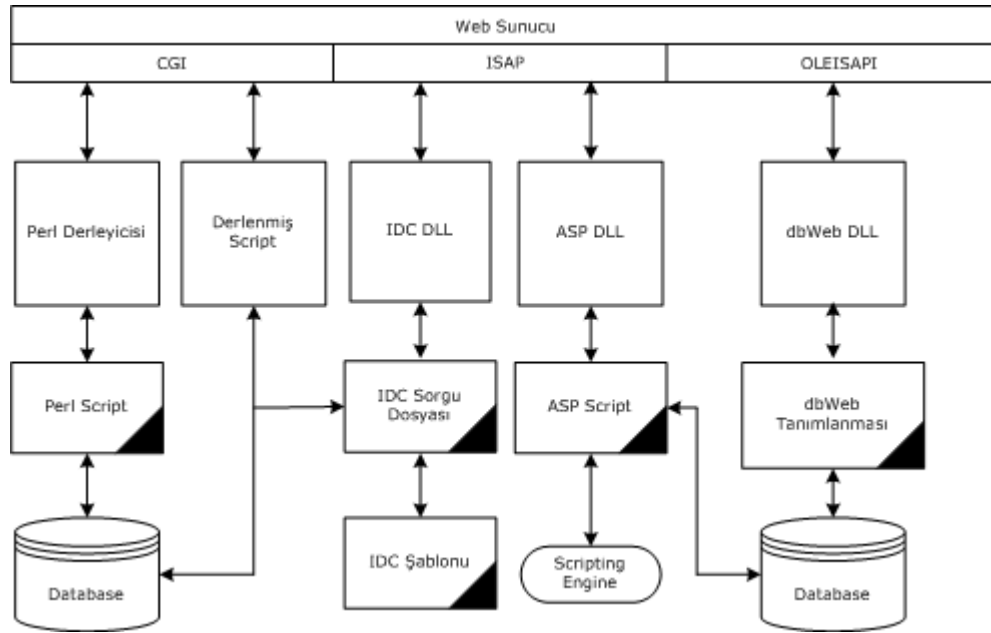
```
<a href="?tekstil=pamukbitkisi" class="uyeol">
```

4.3.4. ASP (Active Server Pages)

HTML'in gelişmesi ile birlikte kullanıcılara web sayfalarına bilgi girebilmelerine olanak tanındı (<input> elementi yardımı ile). Bu şekilde birçok uygulama geliştirildi çünkü artık kullanıcı da sunucuya bilgi gönderebiliyordu. Fakat çoğu uygulamada bu kullanıcıdan gelen bilgilerin anında işlenmesi ve yeniden bir text bazlı HTML dokümanı haline getirilmesi gerekiyordu. Bu ise hiç hızlı bir yöntem değildi. Bu zorluğu aşmak isteyen geliştiriciler kolları sıvayarak CGI (Common Gateway Interface) arabirimini geliştirmeye başladılar. Bu arabirimi standart haline getirdiler ve tamamen "C" dili üzerine kurdular. "Cgi-bin" dizini de bu şekilde doğmuştur ("bin" terimi derlenmiş "C" kodu olmasından dolayı "binary code" anlamında eklenmiştir). İlk uygulamalar derlenmiş ufak programcıklar halinde olmuştu. Fakat bu haliyle bile kullanışlı değildi çünkü dosya içinde yapılacak en ufak değişiklikte bile yeniden derlenmesi gerekmekteydi. Buda CGI'ın kullanımını olumsuz yönde etkiliyordu. Bu kısıtlamaları kendine sınır olarak görmeyen geliştiriciler yeni bir script dili geliştirdiler. Bu dil "Practical Extraction and Reporting Language" yani PERL adını aldı. Bu dil sunucu ile iletişim halinde olan ilk dildi yani "C veya C++" dilleri ile yazılan scriptin her seferinde derlenmesi derdi ortadan kaldırılmış oldu [Akkoyun, 1997].

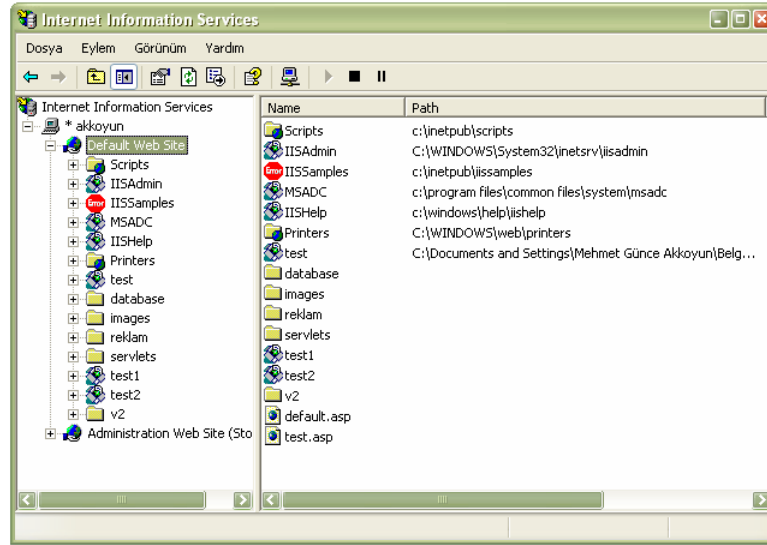
ASP, Microsoft tarafından 1996 yılında geliştirilmiştir. ASP - Active Server Pages (Aktif Sunucu Sayfaları)'nın kısaltılmış biçimidir. ASP tek başına bir programlama dili değildir. Özellikle web sunucusu ile çalışan bir tekniktir. ASP sayesinde veri tabanı uygulamaları ve elektronik ticaret siteleri kolayca yaratılabilir. HTML sayfaları içerisine ASP kodlarını gömerek dinamik sayfalar oluşturulabilir. Bu HTML kodlarının içerisine gömdüğümüz ASP kodları sunucu tarafında işlenerek istemcinin tarayıcısına sadece durağan HTML kodları gönderilir. ASP kodları hiç bir şekilde tarayıcıda çalıştırılmaz (tarayıcıya gönderilmez). Bunun anlamı ASP tüm tarayıcılardan bağımsız olarak çalışır. Internet Explorer, Netscape Navigator, Opera gibi tarayıcılarda aynen çalışacaktır [www.bilgisayardershanesi.com, 2007a].

Microsoft firması web sunucu sektöründeki en önemli atılımını “Windows NT 3.51” ve bu işletim sistemine entegre halde olan “Internet Information Server 1.0” (IIS) sayesinde yapmıştır. Bu yazılım geçmişe dönük olarak CGI desteklemekle (her şekilde C ve C++ dili ile geliştirilmiş uygulamaları) birlikte yeni bir arabirim içeriyordu. Bu arabirime “Internet Server Application Programming Interface” yani ISAPI adı verilmiştir. Bu arabirim sayesinde web sunucu perl dilinin tüm esnekliği standart hale getirilmiş oldu. Bu atılımla birlikte tüm yazılım geliştiriciler ISAPI ile uyumlu olan yazılımlar geliştirmeye başladılar [Akkoyun, 1997]. Aşağıdaki şekilde microsoft server yapısı ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

Şekil 4.15. Microsoft sunucu yapısı [Akkoyun, 1997]

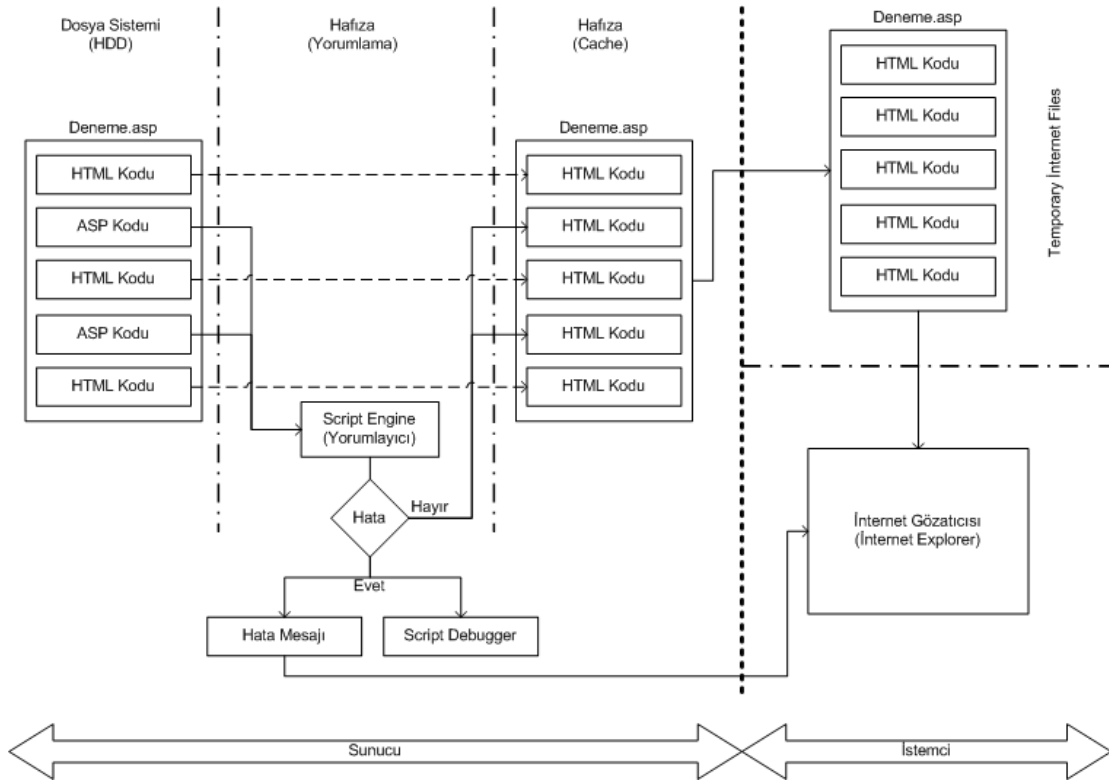
ASP sadece kendisi için yazılmış olan DLL'i kullanır (asp.dll). Bu dosya standart olarak web sunucu da yer almaktadır (sadece IIS 1.0 sonrası) (Winnt\System32\inetsrv dizininde yer almaktadır). Bu DLL sadece ASP dosyalarını okuyup içerisindeki script komutlarını işlemek ve sonuçlarını HTML ve metin içeriği ile birlikte web tarayıcısına yollamak görevini üstlenir [Akkoyun, 1997]. IIS içerisindeki işlemleri daha iyi anlayabilmek için uygulama yapılarının windows içinde nasıl çalıştığını anlamak gerekir. Web sunucudaki (IIS) her web sitesinin sunucu üzerinde yer alan bir kök dizini vardır. Varsayılan (default) web sitesi otomatik olarak "c:\inetpub\wwwroot" dizinini kendine kök dizini atar (değiştirilebilir). Her yeni açılacak web sitesi için bir kök dizini belirlenmesi zorunludur. Sunucu üzerindeki web sitelerini görmek için IIS yönetim arabirimi olan "Internet Service Manager" programı kullanılır [Akkoyun, 1997].

Şekil 4.16. Microsoft Internet Service Manager [Akkoyun, 1997]

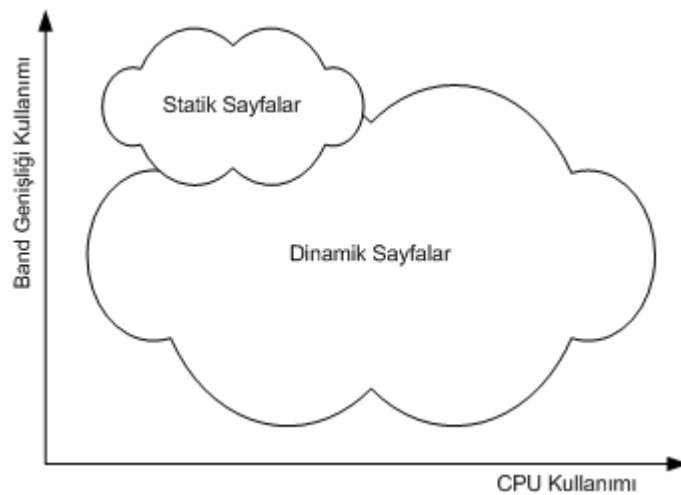
4.3.4.1. ASP Dosyalarının İşletilmesi

ASP uzantılı dosyaların “asp.dll” yardımı ile derlendiği bilinmektedir. Bu derlemenin nasıl olduğu aşağıda verilmiştir. Birinci basamak olarak asp dosyası içerisinde sunucu taraflı kod olup olmadığı denetlenir. Eğer dosya içerisinde sunucu taraflı işletilecek bir kod bulunmaz ise IIS tarafından direkt istemciye gönderilir. Bu sayede “.asp” uzantılı dosyaların kullanılmasına olanak tanır (içerisinde sunucu taraflı çalışacak kod bulunmayan dosyalara bile “.asp” uzantısı verilebilmektedir). Eğer DLL, içerisinde sunucu taraflı çalışacak bir kod olan dosya ile karşılaşır; satır satır bu dosyayı işleterek script blokları içerisindeki komutları işletir ve çıktısını yine aynı yere gelecek şekilde bir çıkış dosyasına (hafızada bulunan bir tampon bölgeye) kaydeder. İçerisinde script komutu olmayan kısımlarda aynen değiştirilmeden tampona yazılır. Tüm bu işlemler tamamlandıktan sonra eğer herhangi bir hata oluşmamış ise bu dosya (tamponda tutulan) istemci bilgisayarına gönderilerek işlem tamamlanır. Bu gönderme işlemi sonucunda tampon bölge temizlenir. Bu durum aşağıdaki şekilde verilmiştir [Akkoyun, 1997].

Şekil 4.17. ASP dosyalarının işlenmesi ve istemciye gönderilmesi [Akkoyun, 1997]

Dinamik sunucu sayfalarının oluşturulması sırasında kullanılacak olan sistem kaynakları aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Şekil 4.18. Sistem kaynakları kullanımı [Akkoyun, 1997]

ASP script motoru (asp.dll) dosya içerisinde sunucu taraflı çalışacak kod olup olmadığını iki şekilde anlar. Bunlardan ilki `<%` ve `%>` etiketleri kullanmaktır. En çok kullanılan yöntem olup script bloğu başlangıcına `<%` ve script bloğu bitişine `%>` yazılarak arasında kalan kısma sunucu taraflı kod yazılır. Aşağıda siteden örnek kod verilmiştir.

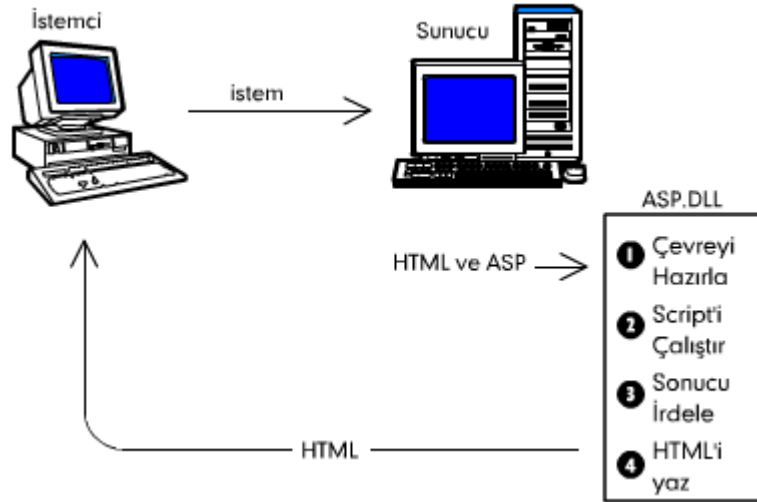
```
<%  
kullanici=request.form("kullanici_adi")  
sifre=request.form("kullanici_sifre")  
hatirlama=request.form("hatirlama")  
%>
```

İkinci kullanım şekli ise `<script>` elementini kullanmaktır. Nadir olarak kullanılan bu yöntem ile sunucu taraflı kodun yer aldığı script bloğunu `<script>` elementi ile açıp `</script>` elementi ile bitirilmesi baz alınmıştır. Bu şekilde ki kullanımda element içerisine yazılacak olan `“Runat”` özelliği sayesinde istemci veya sunucu taraflı çalışma özelliği eklenmiştir [Akkoyun, 1997]. Aşağıda örnek kod verilmiştir.

```
<html>  
<body>  
Bu bir HTML metnidir.  
  <script runat="server">  
    Rem burası script bloğudur  
  </script>  
</body>  
</html>
```

4.3.4.2. ASP Nasıl Çalışır?

ASP sayfaları sunucu tarafında çalışacak kodlar içerir. Böylece dinamik olarak web sayfaları yaratmamızı sağlar. ASP sayfalarında bir birtakım yerleşik nesneler bulunur. Ayrıca ASP sayfaları bileşenlerle de zenginleşebilir. Veri tabanları ile çalışma, e-posta gönderme veya dosya sistemine erişmeyi sağlar. Bunun için ASP ile yapılabileceklerin sınırı yok gibidir. ASP'nin çalışma mantığı şöyledir; kullanıcı tarayıcısına istediği adresi yazar (<http://localhost/default.asp>). Tarayıcı bu isteği DNS aracılığı ile web sunucuya gönderir. Web sunucusu bu adrese dahil dizinde bu sayfayı arar bulur ve ASP sayfasının içerisindeki kodları daha öncede belirtildiği gibi `<%...%>` etiketleri arasındaki kodları bulur ve ayırır. Web sunucusu bu dosyayı ASP.DLL 'e gönderir. ASP dosyası içerisindeki komutlar işlenir ve bir HTML sayfası oluşturulur. HTML belgesi buradan tarayıcıya gönderilir. Bu kodlarda tarayıcı tarafından yorumlanarak görüntülenir [www.mutasyon.net, 2008d].

Şekil 4.19. ASP'nin işletilme süreci [www.mutasyon.net, 2008d]

4.3.4.3. ASP'nin Temelleri ve Nesne Kavramı

Bu bölümde ASP'nin temelini oluşturan kavramlar ve nesneler hakkında bilgiler verilmiştir.

Değişkenler; bütün programlama dillerinde olduğu gibi vbscript'te de değişkenler terimi vardır. Bu terim sayesinde program içerisinde işlenecek sayısal veya metinsel değerleri kullanmaktansa bu değerlerin yerini tutan bir değişken kullanılır. Bu sayede program içerisinde daha esnek bir yapı kurulabilir. Değişkenleri temsil eden adlar vardır, örneğin “isim” değişkeni (tarih, toplam... gibi) isim değerleri alır. Anlaşıldığı üzere değişkenin adı değişmiyor fakat değişken içerisinde tutulan değer değişebiliyor (bu değişiklik programcının kontrolünde meydana geliyor). Verilen değer program akışına göre farklılaşabildiği için bu terime değişken deniyor. ASP’de değişken tanımlama işlemi için “Dimension” (boyut) kelimesinin kısaltılmışı olan “DIM” komutu kullanılır. Bu komut yardımı ile kullanılan değişkenler kod başlangıcında belirtilerek tanımlanır [Akkoyun, 1997].

Mantık kontrolleri; ister ASP diliyle, ister başka programlama diliyle yazılmış olsun, bilgisayar programlarının varlık sebebi, çeşitli durumları değerlendirmek ve kararlar verip bu doğrultuda işlemine devam etmektir. Bunlar programlarda mantık kontrol komutları ile yapılır. Program bu öğeler sayesinde karşılaştırmalar yapar, belirli koşulların yerine gelip gelmediğine bakar veya belirli bir durumun oluşuna veya sona erişine bağlı olarak başka bir işlemi başlatır veya bitirir. Kimi zaman da, programa yapmakta olduğu işi durdurarak, başka bir iş yapması bildirilebilir. Bunlara süreçler veya prosedürler denir. ASP’de If...Then...Else ve Select Case kontrolleri kullanılmaktadır [Akkoyun, 1997].

Döngüler; mantık kontrolleri bir programın akışını kontrol için kullanacağımız birinci önemli unsur ise, döngü de ikinci en önemli unsur sayılır. Hatta programcının tembellik katsayısına göre belki de birinci en önemli unsur bile sayılabilir. Çünkü döngü (loop) programa, bir işi bitesine kadar yaptırma imkanı verir. Tabii bu iş sonsuza kadar sürecek olursa, buna “endless loop” (sonsuz döngü) denir. ASP’de For Next, While Wend ve Do Loop döngüleri kullanılmaktadır [Akkoyun, 1997].

Günlük hayat da olduğu gibi programlamada da işlemler değişik nesnelere yaptırılır. Örneğin, bir şey kesilmek istendiğinde bıçak kullanılır, su içmek istendiğinde bardak kullanılır vs. Kullanılan her nesnenin ise belirli özellikleri vardır. Örneğin, kesme işlevini gerçekleştiren bıçak keskindir. Ya da su içilen bardak suyun

dökülmesini engelleyecek şekilde kapalı bir cisimdir. ASP tekniğinde işlemler gerçek hayat da olduğu gibi nesnelere yaptırılır. Nesne yönelimli programlama kavramı (Object Oriented Programming - OOP) bu şekilde ortaya çıkmıştır. Diyelim ki öğretmensiniz ve ASP programınızda her öğrencinin notunu veritabanına işleyen, veritabanından notları alarak geçeni kalanı belirleyen veya öğrencilerle ilgili yapılması gereken birçok işi yapan programcılarımız mevcut; bu programcıkların kullandığı birçok değişkenimiz var: demek ki sizin ASP programınızda “öğrenci” diye bir nesneniz var. Ve siz bu nesneye yönelimli program yazmışsınız. Her program nesnesi iki unsura sahiptir. Bunlardan bir tanesi özelliktir. Özellik (property); bir nesnenin özellikleri, onun değişkenleridir. “Öğrenci” nesnesinin “Öğrenci Adı”, “Notlar”, “Adresi” gibi değişkenleri yani özellikleri vardır. Diğer unsurda metoddur. Metod (method); bir nesnenin işlemesi, çalışması için kısaca kendisinden bekleneni yerine getirebilmesi için çalışma yöntemlerine ihtiyacı vardır. Dolayısıyla bir ASP nesnesinin fonksiyonları, onun metodlarıdır. Bir ASP uygulaması geliştirebilmek için server (sunucu), application (uygulama), session (oturum), request (istek) ve response (yanıt) nesneleri kullanılır [Akkoyun, 1997].

Bu nesnelerin görevleri aşağıda verilmiştir.

Application (Uygulama): Bir ASP sitesi, gerçekte bir uygulama programı olarak görülür. Bu, HTML/CGI geleneğine aşina tasarımcı için yeni bir kavramdır. ASP'yi icad edenler, bir ziyaretçi bir ASP sayfasından girerek, bir sitede gezintiye başladığında, onu bir programı işleten bilgisayar kullanıcısı olarak görüyorlar. Böylece site, her ziyaretçinin karşısına çıktığında "bir program çalışmış" gibi sayılıyor.

Session (Oturum): Bir ziyaretçi siteye geldiğinde, hangi sayfayı talep ederse etsin, bu bağlantı ASP açısından bir oturum sayılır. Her oturumun belirli bir süre devam eden özellikleri, değişkenleri ve değerleri vardır.

Request (Talep): Tarayıcıdan sunucuya ulaşan bütün bilgiler, request (talep) nesnesinin öğeleridir. Bu nesneyi kullanarak, istemciden gelen her türlü HTTP bilgisini kullanılır.

Response (Karşılık): Sunucudan ziyaretçinin bilgisayarına gönderdiğimiz bütün bilgiler, çerezler (cookie) ve başlıklar (header) response (karşılık) nesnesinin öğeleridir. Bu nesneyi kullanarak ziyaretçiye göndermek istenilenler gönderilir.

Server (Sunucu): ASP, web sunucu programını bir nesne olarak ele alır ve onun sağladığı araçları ve imkanları kullanmayı sağlar [www.mutasyon.net, 2008d].

4.3.4.4. Sitede Kullanılan ASP Uygulamaları

Bu bölümde sitedeki üye girişi, şifremi unuttum, üye ol, anket, ziyaretçi istatistiği, site içi arama motoru, tekstil terimleri sözlüğü bölümlerinde kullanılan ASP uygulamaları ve çalışma mantığı hakkında bilgiler verilmiştir.

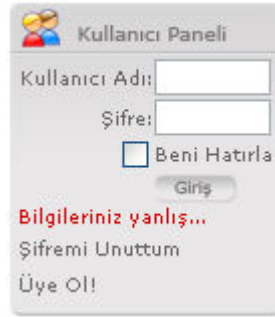
Üye girişi uygulaması; siteye gelen ziyaretçi, sitede sunulan bilgilere üyelik yoluyla ulaşmaktadır. Üye olmayan ziyaretçiler sitedeki bilgilerden faydalanamıyorlar. Üye girişi, kullanıcı panelinden yapılmaktadır. Aşağıda kullanıcı paneli verilmiştir.

Şekil 4.20. Kullanıcı panelinden üye girişi yapılması [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Kullanıcı adı ve şifre girildikten sonra giriş butonuna basılarak siteye giriş işlemi başlatılmaktadır. Giriş işleminin tamamlanması esnasında arka planda çalışan ve kullanıcının görmediği ve siteyi yapan kişi tarafından yazılan başka bir asp programı, veritabanını süzerek kullanıcı adının ve şifresinin doğru olup olmadığını kontrol eder. Eğer doğrudur giriş işlemi başarıyla yapılarak, karşılama ekranına geçilir. Eğer bilgiler yanlışsa uyarı yazısı gösterilir. Veritabanına bağlantı kurulmasını sağlayan kod'da aşağıda verilmiştir.

Şekil 4.21. Üye karşılama ekranı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Şekil 4.22. Üye uyarı ekranı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

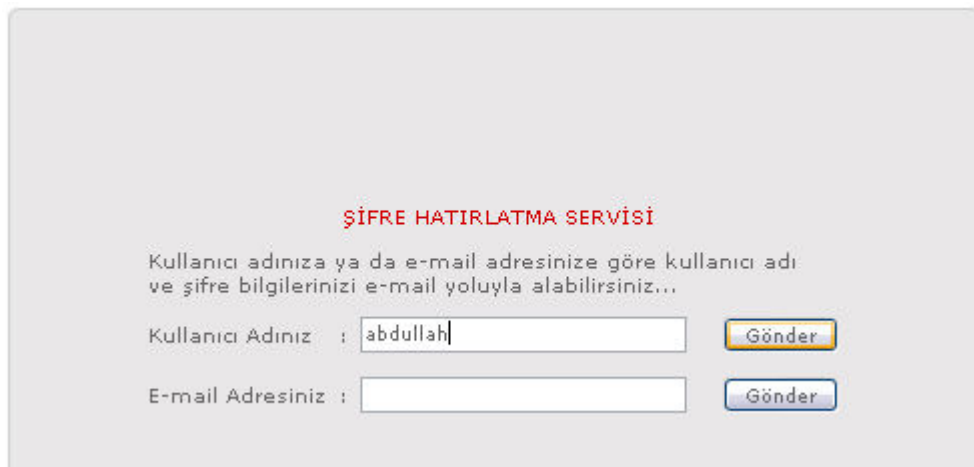
Veritabanına bağlantı yapılmasını sağlayan kod aşağıda verilmiştir.

```
<% set baglantim=server.createObject("adodb.connection")
baglantim.open "Provider=Microsoft.Jet.Oledb.4.0;Data Source=" &
Server.MapPath("../db/tekstil_uyeler.mdb")
%>
```

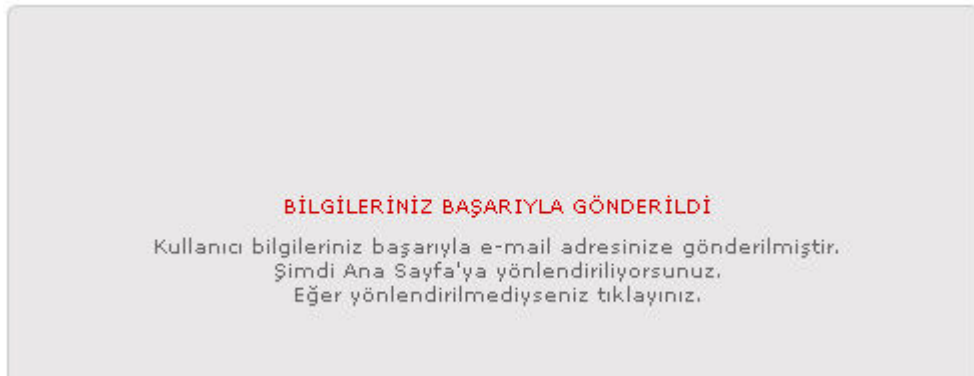
Ayrıca kullanıcı panelinin üstünde “Beni Hatırla” kutusu bulunmaktadır. Bu kutu işaretlendiğinde kullanıcının bilgisayarında bir cookie oluşturularak daha sonraki girişlerinde üye girişi yapmadan otomatik olarak siteye giriş yapması sağlanmaktadır. Üye giriş yaptıktan sonra gelen karşılama ekranında Profilim ve Oturumu Kapat bağlantıları bulunmaktadır. Üye, bilgilerini güncellemek istediğinde profilim bölümüne girerek istediği değişikliği yapabilmektedir. EK-1’de üye bilgi güncelleme ekranı verilmiştir. Burada üye bilgileriyle ilgili güncelleme yaptıktan sonra bilgilerimi güncelle butonuna basarak, güncelleme işlemini tamamlamaktadır.

Siteden çıkmak istediğinde ise oturumu kapat bağlantısını kullanarak güvenli bir şekilde siteden ayrılmaktadır.

Şifremi unuttum uygulaması; bu bölümde kullanıcı adını ya da şifresini unutan üyelere, kullanıcı adlarını ya da e-mail adreslerini girerek kullanıcı adı ve şifre bilgileri posta yoluyla mail adreslerine gönderilmektedir. Eğer kullanıcı bilgileri doğruysa bilgilerin başarıyla gönderildiğini gösteren ekran gelmektedir. Eğer yanlışsa hata mesajı verilmektedir.

Şekil 4.23. Şifre hatırlatma servisi [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Şekil 4.24. Bilgilerin başarıyla gönderilmesi [www.tekstilbilimi.net, 2008]

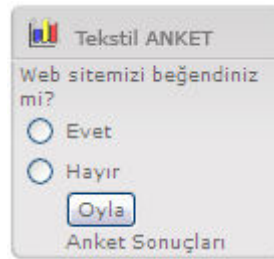
Şekil 4.25. Kullanıcının kayıta bulunmaması ve hata mesajı verilmesi
[www.tekstilbilimi.net, 2008]

Üye ol uygulaması, bu bölüm sitenin içeriğinden yararlanmak isteyen ziyaretçilerin üyelik kayıtlarını yaptığı bölümdür. Ziyaretçiler, üye olmadan site içeriğinden yararlanamamaktadırlar. Üyeli kaydı esnasında kullanıcıdan 5 ana başlık altında bilgiler istenmektedir. Bunlar kullanıcı bilgileri, güvenlik kodu, kişisel bilgiler, eğitim bilgileri ve üyelik sözleşmesinin onaylanmasıdır. Yanında kırmızı yıldız işaretli olanlar mutlaka doldurulmak zorundadır. Eğer bu alanlar doldurulmazsa ziyaretçiye uyarı verilerek doldurması istenmektedir. Bu alanlar doldurulmadan üye kayıt işlemi sonlandırılmamaktadır. Ayrıca üyelik kaydı esnasında güvenlik kodunun doğrulanması da istenmektedir. EK-2’de yeni kullanıcı kaydı ekranı verilmiştir. Üyelik kaydı zorunlu alanlardan biri doldurulmadığında ekran gelen uyarı mesajı aşağıda verilmiştir.

Şekil 4.26. Güvenlik kodu yazılmadığında hata mesajı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

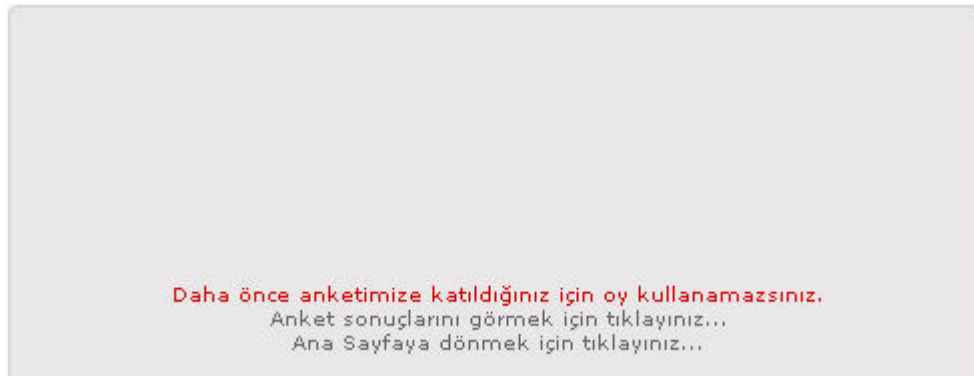
Anket uygulaması; bu bölümde verilen çeşitli konu başlıklarına göre ziyaretçilerin görüşleri alınarak anket yapılmaktadır. Anket sonuçları ise başka bir sayfada gösterilmiştir. Bir kullanıcının birden fazla oy kullanmaması için kullanıcının bilgisayarında cookie gönderilerek kullanıcının daha önce ankete katılıp katılmadığı tespit edilmektedir. Eğer katılmışsa uyarı ekranı gösterilmektedir.

Şekil 4.27. Anket [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Şekil 4.28. Anket sonuçları sayfası [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Şekil 4.29. Birden fazla oy kullanıldığında uyarı mesajı
[www.tekstilbilimi.net, 2008]

Ziyaretçi istatistiği uygulaması; bu bölümde sitede bulunan aktif kullanıcı sayısı, o gün kaç kullanıcının siteyi ziyaret ettiği ve sitenin yayına başladığı tarihten bugüne kadar sitenin toplamda kaç kez ziyaret edildiği gösterilmektedir. Ayrıca siteye bağlanan kullanıcının IP ve DNS numaraları da verilmektedir.

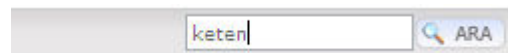
Şekil 4.30. Ziyaretçi istatistiği [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Eğer ziyaretçi bir üye ise üye siteye giriş yaptıktan sonra bu bölümde o üyeye özel en son ziyaret bilgileri gösterilmektedir. Bu bilgiler arasında en son ziyaret tarihi, zamanı ve toplamda siteyi kaç kez ziyaret ettiği bulunmaktadır.

Şekil 4.31. Üye girişi sonrası ziyaretçi istatistiği [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Site içi arama motoru uygulaması; site içerisinde istenilen bilgilere ulaşılması için google'ın arama motoru siteye entegre edilmiştir. Bu arama motoru sayesinde site içerisinde kullanıcı istediği bilgilere daha kolay ulaşabilmektedir. Arama kutusuna aranacak kelime yazıldıktan sonra ara butonuna tıklanarak arama işlemi başlatılır.

Şekil 4.32. Site içi arama motoru [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Arama işlemi tamamlandıktan sonra arama sonucu başka bir sayfada görüntülenir.

Şekil 4.33. Arama sonuçlarının gösterilmesi [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Tekstil sözlüğü uygulaması; bu uygulamada kullanıcılara Türkçe'den İngilizce'ye, İngilizce'den Türkçe'ye tekstil terimlerinin karşılıkları verilmektedir. Arama kutusuna aranacak kelime girildikten sonra ara butonuna basılır.

TEKSTİL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Türkçe - İngilizce : b|

İngilizce - Türkçe :

Şekil 4.34. Tekstil terimleri sözlüğü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Arama kriterlerine göre sonuçlar aynı sayfada gösterilmektedir. Arama sonuçlarında arama kriterine göre toplam kaç adet sonuç bulunduğu, sonuçların kaç sayfada gösterileceği ve aranan kelime gösterilmektedir.

TEKSTİL TERİMLERİ SÖZLÜĞÜ

Türkçe - İngilizce :

İngilizce - Türkçe :

ARAMA SONUÇLARI

Toplam Sonuç: 18, Sayfa Sayısı: 2, Aranan: b

Bulunan Kelimeler	İngilizce Karşılıkları
Balya	Bale
Baskı	Printing
Baskı Masası	Printing Table
Bitkisel Boyarmadde	Vegetable Dyes
Buharlayıcı	Steamer
Buruşmaya Karşı Dayanıklı	Resistant to Wrinkling
Büzülmek, Çekmek	Shrink
Çeşitli Bitim İşlemleri	Various Finishing Processes
Çözünebilir Boyarmadde	Soluble Dyestuff
Fikse Olmamış Boyarmadde	Unfixed Colour

Sayfalar: 1 2

Şekil 4.35. Türkçe-İngilizce arama sonuçları [www.tekstilbilimi.net, 2008]

4.4. Verilerin Saklanması

Sitede kullanılan üyelik sistemi, tekstil dünyasından haberler, anket uygulaması, tekstil terimleri sözlüğü ve ziyaretçi istatistiğindeki bilgiler veritabanında tutulmaktadır. İhtiyaç halinde burada kullanılan veriler, veritabanından çekilerek ekranda gösterilmektedir. Sitedeki verileri saklamak için MS Access veritabanı kullanılmıştır. Aşağıdaki bölümde detaylı bir şekilde MS Access anlatılmıştır.

4.4.1. MS Access

Access bir veritabanı programıdır. Veritabanı, bir konuyla ilgili çok sayıda kaydın tutulduğu bir bilgi havuzu olarak nitelendirilebilir. Veritabanı programları, veritabanı denilen bilgi havuzunu oluşturmak ve veritabanından istenilen bilgiyi istenildiği şekilde alıp kullanabilmeyi sağlar. Access programına girdiğimizde ilk gelen ekranda 3 ayrı seçenek bulunur. Yeni bir veritabanı oluşturmak istiyorsak bunlardan boş veritabanı seçeneğini seçip tamam düğmesine basılır. Daha sonra veritabanına bir dosya ismi vermemizi isteyen bir ekran gelir. Burada veritabanını hangi klasöre kaydedeceğimizi seçer ve dosya adı olarak da bir isim yazarız.

Açılan veritabanında şu bölümler bulunur. Tablolar: Veritabanının temel nesnesi tablolardır. Bilgilerin asıl tutulduğu yer tablodur. Diğer veritabanı nesneleri tablolar esas alınarak oluşturulur. Bir veritabanında birden çok tablo bulunabilir. Sorgular: Tablolardaki çok sayıda kayıt içerisinde istenilen kriterlere uyan kayıtları seçerek görebilmek için oluşturulan bir nesnedir. Formlar: Tablolara doğrudan bilgi girişi yapmak daha zor ve sıkıcı olabilir. Formlar tablolara bilgi girişini kolaylaştıran ve daha anlaşılır bir ekran görüntüsü ile çalışmayı sağlayan nesnelerdir. Paket programlardaki kullanıcı ara yüzü olarak düşünülebilir. Raporlar: Tablolardaki bilgileri kağıda dökebilmek için değişik şekillerde sayfa dizaynları oluşturmak için kullanılır. Makrolar: Veritabanında birden çok adımdan oluşan bir işlemin bir seferde yapılabilmesini sağlayan küçük program parçalarıdır. Modüller: Makrolar ile aynı amaca sahip olmakla birlikte Visual Basic programlama dili komutları ile yazılan küçük program parçalarıdır.

Şekil 4.36. MS Access açılış ekranı [www.bilgisayardershanesi.com, 2008e]

Veritabanında ilk önce tablo oluşturmak gerekir. Tablo oluşturmak için Tablolar bölümünde iken sağ taraftaki Yeni düğmesine basılır. Burada tablo oluşturma seçenekleri gelir. Tablo alanlarını ve alan özelliklerini tek tek kendimiz belirleyeceksek Tasarım görünümü seçeneği seçilerek Tamam düğmesine basılır. Tasarım görünümünde tablo hazırlarken tablonun başlıklarını oluşturacak her bir alanın alan adını, veri türünü ve alanın özelliklerini ayrı ayrı belirleriz. Alan adı en fazla 64 karakter uzunluğunda olabilir. Üyelik bilgileri, duyurular, tekstil terimleri sözlüğü, ziyaretçi sayacındaki bilgilerin saklanması için bu bölümlere ait ayrı ayrı tablolar yapılmıştır [www.bilgisayardershanesi.com, 2007d].

tekstiluyelereski : Tablo

	Alan Adı	Veri Türü	Tanım
id		Otomatik Sayı	
kullanici		Metin	
parola		Metin	
email		Metin	
gkodu		Metin	
ad		Metin	
soyad		Metin	
webadres		Metin	
dogumtarih		Metin	
cinsiyet		Metin	
sehir		Metin	

Alan Özellikleri

Genel Arama

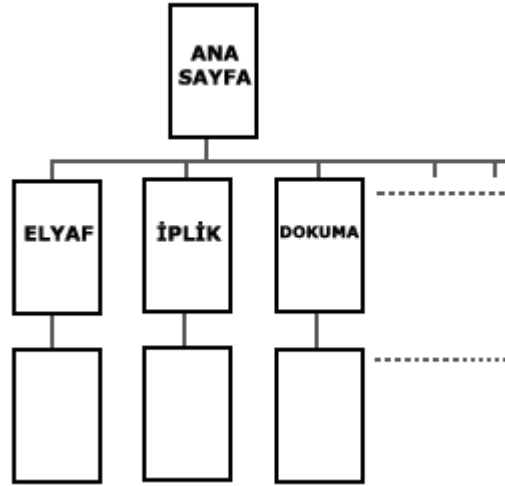
Alan Boyutu	Uzun Tamsayı
Yeni Değerler	Artan
Biçim	
Resim Yazısı	
Sıralı	Evet (Yineleme Yok)
Akıllı Etiketler	

Alan açıklaması isteğe bağlıdır. Alanı açıklamanıza yardım eder. Ayrıca, bir formda alanı seçtiğiniz zaman durum çubuğunda açıklamanız görünür. Açıklamalar hakkında Yardım almak için F1 tuşuna basın.

Şekil 4.37. Tablo oluşturma [www.bilgisayardershanesi.com, 2007d]

5. WEB SİTESİNİN YAPISI VE KULLANIMI

Bu bölümde web sitesinin sayfa yapısı, sitenin içeriği ve kullanımı hakkında bilgi verilmiştir.

Şekil 5.1. tekstilbilimi.net sayfa yerleşim taslağı
[www.bilgisayardershanesi.com, 2007b]

Sitenin sayfa yapısı incelendiğinde her bir sayfanın 6 parçadan oluştuğu görülmektedir. Sitenin en üstünde sitenin adının, logosunun ve bir resmin bulunduğu reklam (banner) alanı yer almaktadır.

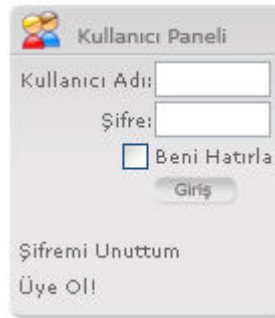
Şekil 5.2. Sitenin banner bölümü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Banner'ın altında kullanıcıyı site içerisindeki diğer sayfalara yönlendirmek için navigation (yönlendirme) menüsü bulunmaktadır.

Şekil 5.3. Yönlendirme menüsü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Sitenin sol tarafında üyelerin, kullanıcı adı ve şifrelerini kullanarak giriş yaptığı kullanıcı paneli bulunmaktadır. Bu panel üzerinde ayrıca kullanıcı adı, şifresini unutan üyeler için şifremi unuttum bağlantısı ile siteyi ilk defa ziyaret edip, site içeriğinden yararlanmak isteyen ziyaretçiler için üye ol bağlantısı bulunmaktadır.

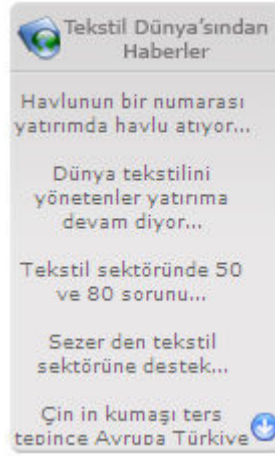
Şekil 5.4. Kullanıcı paneli [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Kullanıcı panelinin altında ziyaretçinin, o sayfada geçirdiği süreyi gösteren sayfada geçirdiğiniz süre bölümü bulunmaktadır.

Şekil 5.5. Sayfada geçirilen süre [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Sayfada geçirilen sürenin gösterildiği bölümün altında ise tekstil dünya'sından haberler bölümü bulunmaktadır.

Şekil 5.6. Tekstil dünyasından haberler [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Sitenin ortası ise iki bölümden oluşmaktadır. Üstte zaman, tarih, karşılama yazısı ve arama motorunun bulunduğu bölüm ile bunun altında bulunan ve yazıların, resimlerin, grafiklerin ve bilginin sunulduğu bölüm yer almaktadır.

Şekil 5.7. Sitenin orta bölümü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Sitenin sağ tarafında sitenin isminin ve sloganının bulunduğu üç boyutlu bölüm yer almaktadır.

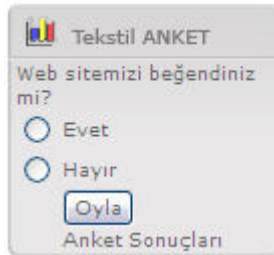
Şekil 5.8. Üç boyutlu site ismi [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Üç boyutlu bölümün altında Flash ile yapılmış, animasyon yer almaktadır.

Şekil 5.9. Animasyon bölümü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Animasyonun altında ziyaretçilerin oylarının alındığı anket uygulaması bulunmaktadır.

Şekil 5.10. Anket uygulaması [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Anket uygulamasının altında ise siteye bağlı aktif ziyaretçi sayısı, günlük ziyaretçi sayısı, toplam ziyaretçi sayısı, bağlanan ziyaretçinin IP ve DNS numaralarının gösterildiği ziyaretçi istatistiği bölümü bulunmaktadır.

Şekil 5.11. Ziyaretçi istatistiği [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Bu bölümde ayrıca üye giriş yaptıktan sonra, üyenin en son ziyaret zamanı ve kaç kez ziyaret ettiği de gösterilmektedir.

Şekil 5.12. Üye ziyaretçi istatistiği [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Web tarayıcının adres satırına www.tekstilbilimi.net yazıp, siteye giriş yapıldığında karşınıza sitenin ana sayfası gelmektedir. Ana sayfada, tekstil dünyasından güncel haberler ve siteyi oluşturan alt bölümlerden özet konular bulunmaktadır.

Şekil 5.13. Adres çubuğu [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Sitede tekstille ilgili bilgiler sekiz ana başlık altında bilimsel olarak sınıflandırılarak verilmiştir. Bu ana başlıklar; elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon bölümlerinden oluşmuştur. Bu bölümlere ulaşmak için reklam alanının altında bulunan yönlendirme (navigation)

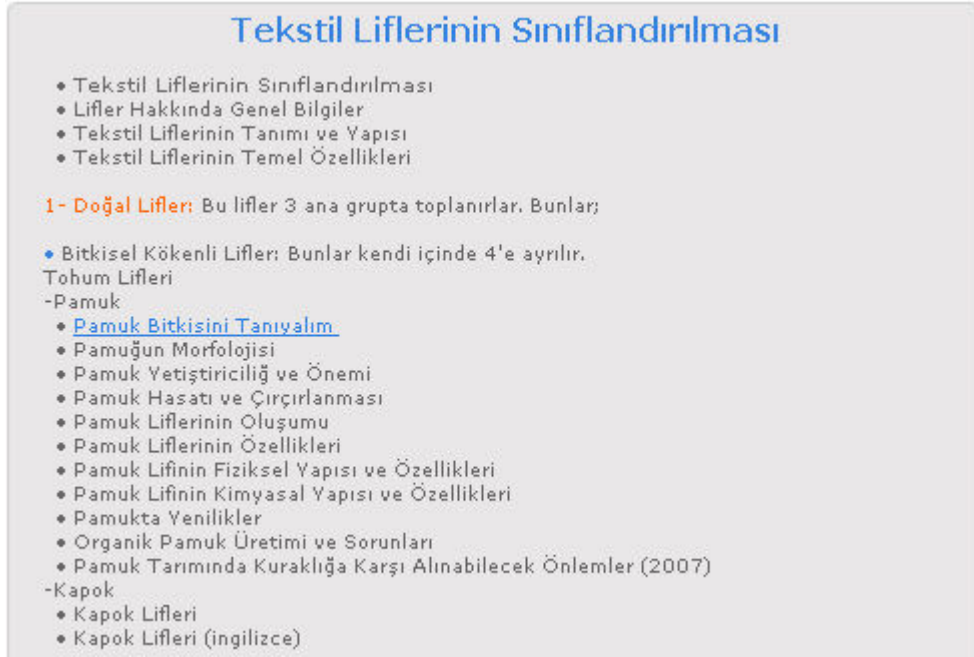
menüsü kullanılır. Bölümlerden herhangi birinin üzerine gelindiğinde bağlantının yazı rengi değişmektedir. Buda java scriptin mouseover özelliğiyle sağlanmaktadır.

Şekil 5.14. Yönlendirme menüsü [www.tekstilbilimi.net, 2008]

Her bölümün altında o bölümle ilgili detaylı bilgiler verilmiştir ya da o bilgiye yönlendirmeler yapılmıştır.

Elyaf sayfasına girildiğinde tekstil lifleriyle ilgili genel bilgiler verildikten sonra lifler, doğal lifler ve kimyasal lifler olarak sistematik bir şekilde sınıflandırılmıştır. Doğal lifler kendi arasında tohum lifleri (pamuk, kapok), gövde lifleri (keten, kenevir, jüt, rami, bambu), yaprak lifleri (sisal, abaca), meyve lifleri (Hindistan cevizi, lif kabağı), hayvansal kökenli lifler (kıl kökenli, salgi kökenli) ve anorganik kökenli doğal lifler (asbest) olmak üzere sınıflandırılmıştır. Kimyasal lifler ise rejenere (suni) lifler (viskoz ipeği, bakır ipeği, selüloz esterleri, protein lifleri, alginat lifleri, elastomer lifleri) ve sentetik lifler (poliolefin kökenli lifler, polivinil kökenli lifler, poliüretan kökenli lifler, poliester kökenli lifler, poliamid kökenli lifler) olmak üzere sınıflandırılmıştır. Sınıflandırmada yer alan her madde hakkında da detaylı bilgiler sunularak kullanıcılara zengin bir tekstil içeriği verilmektedir.

Şekil 5.15. Elyaf bölümü altında bulunan maddelerden bazıları
[www.tekstibilimi.net, 2008]

Elyaf bölümünde olduğu gibi diğer bölümlerde alt dallara ayrılarak kendi içerisinde sistematik olarak sınıflandırılmıştır. İplik bölümünde pamuk iplikçiliği, yün iplikçiliği, sentetik iplikçiliği ve eğirme sistemleri olmak üzere sınıflandırma yapılmıştır. Dokuma bölümü dokuma hazırlık ve dokuma, örme bölümü atkı örme ve çözümlü örme, terbiye ise ön terbiye, renklendirme ve bitim işlemleri olmak üzere sınıflandırma yapılarak kullanıcılara sunulmuştur. Bunların dışında kalan dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller ve konfeksiyon bölümleri ise kendi içinde sınıflandırma yapılmadan tek bölüm halinde verilmiştir. Aşağıdaki resimde iplik bölümündeki sistematik sınıflandırma verilmiştir.

Şekil 5.16. İplik bölümü altında bulunan maddelerden bazıları
[www.tekstilbilimi.net, 2008]

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu çalışma kapsamında; tekstil bilimi ve gelişimi hakkında genel bilgi verildikten sonra internet, web teknolojileri ve bilgi içerikli web sitesinin yapımı ve sitede kullanılan uygulamalar tanıtılmıştır. Daha sonra site içerisinde tekstil sektörü elyaf, iplik, dokuma, örme, dokusuz yüzeyler, teknik tekstiller, terbiye ve konfeksiyon olmak üzere sistematik olarak sınıflandırılarak bu alanlarla ilgili bilgiler ya da bağlantılar verilmiştir.

Bundan 50 yıl önce birisi, gelecekte insanlar sokakta ellerinde telefonlarla konuşabilecek dediğinde kimse inanmazdı. Ama teknolojinin hızla ilerlemesi sonucu 50 yıl önce söylenen birçok şey şuan günümüzde gerçekleşmiş durumdadır. Bu gelişmelerden en büyüğü ise insan hayatını değiştiren ve önemli ölçüde kolaylaştıran internet'tir. Internet kuruluşundan günümüze kadar bir çok gelişme göstererek şu anki konumunu almıştır ve gelecekte de artarak insan hayatını etkileyen en önemli teknolojilerden birisi olmaya devam edecektir. Eskiden telgraflarla, fakslarla ya da posta yoluyla yapılan haberleşmeler günümüzde artık internet sayesinde saniyelerle ifade edilen zaman dilimleriyle yapılabilmektedir. Buda insanoğlu için en değerli kavram olan zaman'ın daha hızlı ve daha iyi kullanılmasını sağlamaktadır. Ayrıca bu sayede hem resmi kurumlarda hemde özel kurumlarda zamandan tasarruf sağlanırken bir yandan da herhangi bir kırtasiye ürünü kullanılmadığı için maliyetler açısından da internet daha cazip hale gelmiştir. Internet'in sağladığı bu avantajlar karşısında kimsenin karşı durması düşünülemez. Herkesin bildiği gibi internet büyük bir bilgi okyanusudur. Internet bünyesinde değişik konu ve içerikte milyonlarca web sitesi bulunmaktadır. Bu siteler sayesinde insanlar istediği bilgiye kolayca ve çok kısa bir sürede ulaşabilmektedirler. İletişim araçlarına göre teknolojinin 50 milyon kişiye ulaşması için geçen süreler bakıldığında; radyo 38 yıl, bilgisayar 16 yıl, televizyon 13 yıl ve web 4 yıl'dır. Buda teknolojinin yayılması bakımında internetin ne kadar önemli bir iletişim aracı olduğunu kanıtlamaktadır. İletişim, internet hizmetlerinin başında gelmektedir. Internet üzerinden binlerce kişiye çok kısa sürelerde ileti gönderilebilir ya da ileti alınabilir. Günümüzde gazetelerin, magazinlerin ve dergilerin birçoğu internet üzerinden elektronik olarak yayımlanmaktadır.

Televizyon ve radyo kanalları da artık internet üzerinden izlenebilir duruma gelmiştir. İnternet, önümüzdeki yıllarda üretilecek bilgilerin dolaşım sistemidir. Ticari boyutunun da ortaya çıkmasıyla yaşamla daha çok iç içe geçmeye başlamıştır. Web teknolojileri yani web programlama dilleri ve tasarımda kullanılan programların gelişmesine paralel olarak internet teknolojisinin de gelişmesiyle birlikte daha hızlı, interaktif, zengin içerikli ve kolay bir şekilde web siteleri yapılabilmektedir.

“Bilgi Paylaşıldıkça Güzeldir” prensibinden yola çıkarak Türkiye’de bilgi içerikli ve tekstil sektörüne hitap edecek bu çalışmanın, internetteki yerini almasıyla Türkiye’de bu alanda bir eksik kapatılarak, tekstil’e gönül veren herkesin yararlanması sağlanacak ve daha sonra buna benzer çalışmaların yapılmasında referans olacaktır. Sonuç olarak, gelişen internet ve web teknolojileriyle birlikte tekstil sektörüne yönelik bilgilendirme amaçlı ve kaliteli içerik sunan web sitelerinin sayısı artmalı, site içerisinde ziyaretçi defteri, otomatik bilgilendirme sistemleri, forumlar kullanılarak kullanıcılarla interaktif iletişim sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- AKKOYUN, M.,G., 1997. ASP Güncesi.
- DEMİR, A., KILINÇ, S., 1999. Türkiye’de Tekstil Makineleri İmalatı: Gerçekler, Şanslar ve Geleceği, 1. Ulusal Çukurova Tekstil Kongresi Bildiriler Kitabı, Adana.
- DEMİRKOL, Z., 2005. ASP İle Web Programcılığı ve Elektronik Ticaret.
- ERGİŞİ, K., ÖZCAN A., 2006. Photoshop Kurs Notları.
- KURT, Z.K., 2001. Çeşitli Dokuma Kumaşların Analiz Edilerek Yeniden Üretimi İçin Gerekli Bilgilerin Oluşturulması. Çukurova Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi, Tekstil Mühendisliği Bölümü, Bitirme Ödevi, Adana.
- TEKDAL, A., 2005. Çukurova Üniversitesi Bilgisayar Bilimleri Uygulama Ve Araştırma Merkezi’ndeki İnternet Laboratuarlarını Kullanan Öğrencilerin Profili Ve Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adana.
- YAKARTEPE, M., YAKARTEPE, Z., 1996. Tekstil Hapı. T.K.A.M., Yayın No:68.
- PAGE, K.A., 2006. Kaynağından Dreamweaver 8.
- <http://www.kimyaturk.net>, 2008a. Düz Örme Makineleri.
- _____, 2008b. Bilimin Gelişimi.
- <http://vizyon2023.tubitak.gov.tr>, 2003. Vizyon 2023 Teknoloji Öngörüsü Projesi. Tekstil Paneli Son Rapor (Son Rapor).
- <http://tr.wikipedia.org/wiki/Teknoloji>, 2008a. Teknoloji.
- _____, 2008b. World Wide Web.
- <http://www.msxlabs.org>, 2008. Teknoloji Nedir?
- <http://www.bb.com.tr>, 2008. İnternet Nedir ve Tarihçesi?.
- <http://www.bilgisayardershanesi.com>, 2007a. ASP Nedir?.
- _____, 2007b, WWW (World Wide Web).
- _____, 2007c. Macromedia Dreamweaver.
- _____, 2007d. Microsoft Access.
- <http://www.tahribat.com>, 2008. HTML Belgesi Yaratmak.
- <http://www.textara.com>, 2007. Bilgisayar, Yazılım, PHP ve ASP Programlama Dili.

<http://www.belgeler.org>, 2007. HTML ile Web Tasarımına ve PHP-MySQL ile Web Programcılığına Giriş.

_____, 2008. HTML'ye Giriş.

<http://www.mutasyon.net>, 2008a. HTML Nedir?.

_____, 2008b Javascript Nedir?.

_____, 2008c. CSS Nedir?.

_____, 2008d. ASP (Active Server Pages).

_____, 2008e. Flash Nedir?.

<http://www.fotografya.gen.tr>, 2008. Renk.

<http://www.bilgipasaji.com>, 2008. Photoshop Nedir ?.

<http://www.adobe.com>, 2006. Adobe Photoshop CS2.

<http://www.teknolojitelevizyonu.com>, 2007. Macromedia Dreamweaver Notları.

<http://www.igdirmyo.com>, 2008. Algoritma.

ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Adana’da doğdu. İlk, orta, lise öğrenimini Adana’da tamamladı. 2000 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Mühendislik Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümünde Lisans eğitime başladı. 2002 yılında Çukurova Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Tekstil Mühendisliği Bölümüne yatay geçiş yaptı. Haziran 2004’de Tekstil Mühendisliği Bölümünden mezun oldu. 2006-2007 yılları arasında ÖZBUCAK T.A.Ş.’de İplik-Dokuma Planlama Uzmanı olarak çalıştı. Haziran 2007’den itibaren BOSSA Denim ve Sporgiyim İşletmelerinde Denim Terbiye Uzmanı olarak çalışmaktadır. Eylül 2004’de Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Tekstil Mühendisliği Anabilim Dalında yüksek lisans eğitime devam etmektedir.

EKLER

EK-1. Üye Bilgi Güncelleme Ekranı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

ÜYE BİLGİ GÜNCELLEME
***İşaretili alanlar mutlaka doldurulmak zorundadır.**

Kullanıcı Bilgileriniz

Kullanıcı Adı : abduallah

*Şifre : ****

*Şifre (Doğrulama) :

Güvenlik Kodu

Güvenlik Kodu : 05859149

*Güvenlik Kodu (Doğrulama) :

Kişisel Bilgileriniz

*Adınız : çağlar

*Soyadınız : akar

*Doğum Yeriniz : --Şehir Seçiniz--

*Doğum Tarihinz : 02 . 04 . 1980

*Cinsiyetiniz : ☐ Kadın ☒ Erkek

E-mail : acimeliler@hotmail.com

Web Adresiniz : http://www.abdullahcimeliler.com

Telefon : 03222342345

Adresiniz : Beyazevler Mh. 48 sk. Onur Ap.
B Blk.
1/3 01170
Seyhan/ADANA

Yaşadığınız Şehir : ADANA

*Mesleğiniz : Tekstil Mühendisi

Eğitim Bilgileriniz

*Eğitim Durumunuz : ☐ İlköğretim ☒ Lise ☐ Önlisans
☐ Lisans ☐ Master ☐ Doktora

Üniversite : Çukurova Üniversitesi

Bölüm : Tekstil Mühendisliği

Bilgilerimi Güncelle

EK-2. Yeni Kullanıcı Kaydı [www.tekstilbilimi.net, 2008]

YENİ KULLANICI KAYDI
*İşaretli alanlar mutlaka doldurulmak zorundadır.

Kullanıcı Bilgileriniz
*Kullanıcı Adı :
*Şifre :
*Şifre (Doğrulama) :

Güvenlik Kodu
Güvenlik Kodu : 05875673
*Güvenlik Kodu (Doğrulama) :

Kişisel Bilgileriniz
*Adınız :
*Soyadınız :
*Doğum Yeriniz : --Şehir Seçiniz--
*Doğum Tarihinz : Gün , Ay , Yıl
*Cinsiyetiniz : ☐ Kadın ☐ Erkek
*E-mail :
Web Adresiniz : http://
Telefon :
Adresiniz :
Yaşadığınız Şehir :
*Mesleğiniz :

Eğitim Bilgileriniz
*Eğitim Durumunuz : ☐ İlköğretim ☐ Lise ☐ Önlisans
☐ Lisans ☐ Master ☐ Doktora
Üniversite :
Bölüm :

Üyelik Sözleşmesi
www.tekstilbilimi.net ile üyeleri arasında yapılan bu sözleşmenin içeriği aşağıda belirtilmiştir. Üyelik aktivasyonunu yapan her üye sözleşmeyi kabul etmiş sayılır. Üyelerimizin bu sözleşmeyi dikkate almaları kendi menfaatleri açısından yararlı olacaktır.
1. Site içerisindeki bilgiler kaynakları belirtilerek verilmiştir. Dolayısıyla bilginin doğruluğu kaynak siteyi bağlar. Herhangi bir şekilde sitemizi bağlamayacaktır.

EK-2. Yeni Kullanıcı Kaydı (devamı) [www.tekstilbilimi.net, 2008]

2. Bilgilerin doğruluğu kaynak siteye ait olduğu için bilginin doğruluğundan kaynaklanan problemler doğrudan kaynak siteye aittir.
3. Sitemizden alınan bilgiler, sitemiz kaynak gösterilmek suretiyle alıntı olarak kullanılabilir.
4. Kişinin, farklı kullanıcı adları kullanarak birden fazla üye hesabı açması yasaktır. Kullanıcı adları bir web sitesi ismi veya argo kelimelerden oluşmuş olamaz.
5. www.tekstilbilimi.net'in üyelik maddelerini değıştirmesi, güncellemesi ve yeni maddeler eklemesi hakkı saklıdır.
6. Üyelik sözleşmesinde belirtilen kuralları ihlal edenlerin üyelik hakları haber verilmeksizin kısıtlanabilir veya tamamen sonlandırılabilir.

☐ Kabul Ediyorum

Kaydet

Temizle